

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
 Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY TRZECI

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej po południu.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517. W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsca pierwszy raz 25 kop. każdy następny raz kop. 20.
Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsca pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia: za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz, ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadstawy: za jeden wiersz garmontowy rs. 1.
 Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Biuro Rajchmana i Spółka, ulica Senatorska 26.

— W kościele św. Kazimierza (panien sakramentek) jutro odprawione będzie całodienne nabożeństwo odpustowe ku czci N. Sakramentu. Suma wyjdzie o godzinie 9½ zrana. Nieszporów dziś nie będzie.

— W kaplicy Pana Jezusa w kościele archikatedralnym św. Jana jutro, o godzinie 8-ej zrana, odprawiona będzie solenna wotywa.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-ej zrana, w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci uroczysta wotywa.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 4-ej po południu, w kościele archikatedralnym św. Jana odprawione będzie nabożeństwo pasyjne.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Skończyły się na razie rozprawy celno-polityczne w parlamencie rzeszy niemieckiej i w sejmie pruskim, a zakończyły błyskotliwym efektem dnia sobotniego: zawiązaniem przez dep. Ploetzta „agrarnego związku rolników niemieckich”, który zgromadził w berlińskim „Tivoli” przeszło 6,000 przedstawicieli większego i mniejszego ziemiaństwa.

Rezolucja uchwalona przez nowy związek stanowi jego program i tłumaczy rację bytu. Walka o zniesienie traktatów celno-handlowych już zawartych i protest przeciw zawieraniu nowych—oto ów program i racja bytu. Jeżeli dyskusja parlamentarna była otwartem wydaniem wojny rządowi dzisiejszemu, to organizacja związku przenosi ją na grunt całych Niemiec i utrwała, a pod tym względem nie bez wartości jest informacja, że p. Ploetz świeżo jeździł do Friedrichshagen. Wprawdzie zaprzeczają temu tu i owdzie, ale zaprzeczenie odnosi się tylko do terminu ostatnich dni. To pewna, że książę Bismark jest patronem kampanji rozpoczętej z tak elementarną siłą przeciw „nowemu kursowi” celno-handlowemu; nie kto inny bowiem, tylko książę Bismark

porzucił w r. 1878-ym politykę wolnego handlu i położył fundamenty systemu protekcji celnej w Niemczech. Hr. Caprivi jednak nie zaparł się jej, usiłował tylko wygładzić pewne kontrasty interesów zbyt szorstko się pomiędzy sobą ścierające, interesowi produkcji rolnej przeciwstawił niemniej żywotny interes konsumpcji. Pierwszym krokiem na tej drodze, uczynionym w interesie potaniania żywności, było zniesienie cła od żyta, drugim zasadniczym—zwarcie traktatów handlowych. A i tak dziś jeszcze cena pszenicy w Niemczech wyższą jest daleko, aniżeli we Francji i Anglii. Atak przeto rolnictwa nie należy do sprawiedliwszych; skoro jednak na czele ruchu stanął książę Bismark, to mówić o przestrzeganiu zasady sprawiedliwości byłoby zastosowaniem nie w porę idealizmem.

Swoją drogą w Berlinie wątpią o tem, aby dyskusja parlamentarna nad tym przedmiotem już się zamknęła. W parlamencie rzeszy przyszła kolej w rozprawach budżetowych (w której ramy całą chryję agrarną sztucznie wprawiono) na pozycję „Pensja sekretarza stanu spraw zewnętrznych”, którym jest baron Marschall v. Bieberstein. Ten baron Marschall tak żarliwie gromił świeżo rolników i protekcjonistów celnych, tak gryzącym dowcipem ściagał ich frazesy tam, gdzie były one tylko frazesami, np. w ustach hr. Limburg-Stürm, iż ściągnął na siebie srogą nienawiść całego prawie stronnictwa zachowawczego. Stronnictwo to nie omieszka przy obradach nad odnoszącą się do niego pozycją budżetową uderzyć na osobę ministra w sposób odwetowy. Walka więc odnowi się niezawodnie.

Prasa francuska—zanim skupi całą uwagę swoją na wielkim procesie korupcyjnym, który w d. 6-ym marca się rozpocznie—rozważa sytuację wytworzoną przez głosowanie czwartkowe izby deputowanych nad interpelacją Leydeta. Nie pozostanie ono bez wpływu na ugrupowanie się dalsze czynników politycznych we Francji. Interpelację radykalisty Leydeta uważać należy za odepchnięcie przez republi-

kanów czystej krwi i jaskrawej barwy usiłowań wyszłych z łona lewego centrum, do wytworzenia koalicji obu centrów pod hasłem polityki republikańskiej wprawdzie także, ale umiarkowanej, wyrozumiałej i zachowawczej. Przebieg rozpraw czwartkowych dla projektów tego zbliżenia dwóch centrów, czyli republikańców umiarkowanych i nawróconych (nazywają się tam oni „ralliés”) okazał się niewątpliwie szkodliwym, zmuszając p. Pion do cofnięcia swojej grupy na stanowisko bezwzględnej, obserwatorskiej neutralności. P. Cavaignac cofnął się również jeszcze głębiej w szeregi lewego centrum, a Ribot, podnosząc obronny sztandar „koncentracji republikańskiej”, znalazł się w obozie radykalistów. Jeżeli sprawdzą się pogłoski, że p. Clémenceau znużony oskarżeniami, które go każdy nowy dzień obarcza, zamierza wycofać się z politycznego obiegu i porzucić przewodnictwo skrajnej, t. j. radykalnej lewicy, natenczas partja ta będzie musiała uleść rdzennemu przekształceniu się wewnętrznemu i wówczas może p. Ribot odegrać w niej rolę restauratora.

Do dnia 13-go marca Anglja ma czas do rozpamiętywania krytycznych nad bilem Gladstone'a. Tymczasem czynią próby zbliżenia pomiędzy obiema grupami narodowców irlandzkich. Przewódca parnellistów, p. Redmond, mimo słabości swej grupy, opiera się wszakże dotąd załotom silniejszym od niego o wiele antyparnellistów i zamierza bilowi *home rule'u* stawiać opozycję w szeregu daleko sięgających poprawek.

Przestrzeń czasu, dzielącą parlament od d. 13-go marca, terminu rozpoczęcia drugiego czytania bilu irlandzkiego w izbie gmin, postanowił wypełnić Gladstone wniesieniem projektów innych reform, objętych słynnym programem liberalów z Newcastle, a mianowicie reformą ustawy wyborczej. Na czele tej grupy reform stoi projekt ustawy, zmieniającej dotychczasowy układ list wyborczych.

Br. Z.

Pogadanki antycholeryczne.

IV. Zkąd się biorą epidemie?

(Dalszy ciąg.)

Jak zaś zimna woda, na zewnątrz użyta, może nie-róż skuteczniej rozgrzać od pierzyny, mianowicie gdy dany chory nie jest z natury anemicznym, tak też bardzo gorący napój, herbaty, mięty, kawy, barszczu, lemoniady, może przez reakcję ochłodzić kiszki rozpalone, a natomiast rozgrzać dalsze, zewnętrzne części ciała. Wszystko zależy od natury chorego i od chwilowego stanu jego nerwów, co lekarz raczej obserwacją niż badaniem zmierkować musi, bo nie ma czasu do stracenia. Wielkie ilości płynów wprowadzone do przewodu pokarmowego, przedstawiają tę korzyść, że go mechanicznie rozszerzają, ograniczając skurcze, a powtóre, że wynagradzają nadmierny ubytek wody we krwi, zagrożonej zgęszczeniem, a tem samem wstrzymaniem cyrkulacji. To też wielu lekarzy od czasu Sydenhama radzi podawać plyn bez przerwy, chociażby chory je zwracał jeśli tylko instynkt naturalny wskazuje pragnienie *).

Samo się przez się rozumie, że wskutek wstrzymania wydzielniczej funkcji nerek, jak się zdaje także dzięki skurczowi odżywiającej je tętnicy (Leyden) a nie przez żadne zakażenie, przy jednoczesnem wstrzymaniu wydzielniczej funkcji skóry do wymienionych powyżej skurczów, mogą się przyłączać drugorzędnie i objawy zatrucia, bądź to własnymi toxinami organizmu, bądź produktami znajdujących się

w nim bakterji, ale zarazem, jest dla mnie rzeczą oczywistą, że sam atak cholery należy uważać za atak nerwowy, za pewnego rodzaju „burzę nerwową”, według trafnego wyrażenia dra Chawłowskiego, burzę wybuchającą najłatwiej na tle przypadłości żołądkowych i przy odpowiednio wycieńczonych i podatnych nerwach. Jest chorobą nerwową, podobnie jak napad wielkiej histerji, z tą różnicą, że ta ostatnia dotyka tylko systemu mózgo-rdzeniowego, wywołując spazmy, przykurczenia i drgawki w mięśniach od woli zależnych; zaś cholera jest *histerją systemu ganglionarnego* i wywołuje też same objawy w mięśniach gładkich, od woli niezależnych.

Z odrębności fizjologicznej tych dwóch systemów wypływa nadto ta różnica, że gdy atak histeryczny bardzo straszny z pozoru, nie przedstawia niebezpieczeństwa dla życia, atak choleryczny, nawet wtedy gdy niema pozorów strasznych, zagraża podstawowym funkcjonom ciała.

Dawniej, kiedy żołądki były zdrowsze a mózgi mniej rozwinięte, panowały epidemie histerji, tak jak dziś epidemie cholery. Całe wsie ulegały napadom konwulsyj, skoków, znieczuleń i dziwactw wszelkiego rodzaju, krwawiących się przed zarazą nerwową. Dziś, przy podniesionej kulturze, przy bardziej hamującym wpływie mózgu na odruchy, przy upadku wiary w opętanie, epidemie zmieniły w części formę: rzuciły się na wyczerpane sztucznym życiem nerwy życia roślinnego. I tej szczególnej formie histerji ulegają w wysokim stopniu kobiety nerwowe, ale przede wszystkim proletariusze wszelkiego rodzaju, nędzni, osłabieni, bojaźliwi. Kurcze bolesne w rękach i w nogach, czkawki spazmatyczne itp. symptomy właściwe histerji, są już tylko objawem szczytkowym dawnej formy, nowa wywołuje przykurczenia przedewszystkiem w mięśniach żołądka, przewodu żołądkowego i kiszki. Znieczulenie skóry u cholerycznych, tak pospolite w histerji, jak również tu i tam skutkiem skurczu naczyń włoskowa-

tych podskórnych, a mianowicie okrażających je drobnych mięśni gładkich.

Skurcz naczyń powstrzymuje odżywianie się nerwów czucia a tem samem ich funkcję. O tem zaś, że naczynia są zaciśnięte, przekonywa, zarówno w cholery, jak w histerji, brak krwotoku po przekłuciu.

Sztucznie ten sam objaw wywołać można w hypnozie.

V. Warunki psychiczne.

W poprzednich przykładach widzieliśmy cholere powstającą, że tak powiem *z dołu*, przez żołądek, ale może ona rozwijać się i *z góry*, przez mózg. Pierwsza droga jest właściwą cholere sporadycznej—epidemiczna nie może się obyć bez współudziału drugiej.

Kiedym przed ośmiu laty dowodził, że strach jest podstawowym czynnikiem w krzewieniu się cholery epidemicznej i że pierwszym warunkiem niedostania jej jest spokój moralny, unikanie wszystkiego, co wycieńcza system nerwowy, a więc przede wszystkim rozmyślanie o niebezpieczeństwie, bardzo się o to gniewano. Obecnie większość lekarzy toż samo mówi:

„Nie tak to łatwo zarazić się cholera—powiada prof. Pląskowski—skoro tylko zachowuje się *spokój ducha* i unika *nadużyć*, znoszących prawidłową równowagę życia organicznego.”

„Każdemu są znane fakty—mówi dr. J. Zawadzki—że wskutek silnych wzruszeń występują zaburzenia żołądkowe; obawa, niepokój... wywołują biegunkę.” „Przedewszystkiem zatem należy stłumić w sobie obawę przed cholera, gdyż w czasie epidemii usposabia ona do nabycia choroby.”

„Wpływy psychiczne—mówi dr. J. Drzewiecki—a zwłaszcza obawa cholery, najbardziej usposabiają do zapadnięcia na cholere.”

„Należy zachować spokój i pogodę umysłu—mó-

*) Niektórzy lekarze francuscy z powodzeniem używali wody z gumą, celem mechanicznie kojącego działania na stany nablonek kiszki. Dr. Wł. Drużyłowski, zaleca w tym samym celu małe lecz częste dawki oliwy, w zajmującej swej pracy, w której lekarz występuje przeciwko „polowaniu na mikroby” (*l'athrénologie du choléra morbus*, Paris, Steinhal 1891).

Towarzystwo kredytowe ziemskie.

Pierwszy dzień ogólnego zebrania dyrekcji głównej Towarzystwa kredytowego ziemskiego naznaczono na dzień 23-ci b. m.

Zebranie potrwać ma dni kilka.

Po za sprawami charakteru czysto wewnętrznego rozważane będą też sprawy donioslejszego dla instytucji i ziemian znaczenia.

Na pierwszym więc planie stoją wnioski stowarzyszonych z różnych gubernij Królestwa oraz wnioski ze strony władz Towarzystwa.

Wnioski te ogółem podzielone zostały na 4 działy: a) odnoszące się do zmian w ustawie Towarzystwa z r. 1888-go; b) odnoszące się do zmian w instrukcji; c) dotyczące rozwinienia niektórych artykułów ustawy Towarzystwa i d) wnioski luźne.

W pierwszym dniu ogólnego zebrania rozważane będą wnioski, odnoszące się do kategorii a.

Mowa w nich: o wprowadzeniu na ogólnych zebraniach władz Towarzystwa głosowania zwykłą większością; o udzielaniu pożyczek do wysokości $\frac{3}{4}$ szacunku dóbr; o zaniechaniu żądań zakładania oddzielnych ksiąg hipotecznych przy zwalnianiu gruntów; o zaniechaniu ogłoszeń o żądanej pożyczce; o zaniechaniu rewidowania taksy w razie rekursu do dyrekcji głównej; o zniesieniu opłaty raty z góry; o przeniesieniu terminu płatności rat z d. 10-go na 22-gi czerwca i grudnia; o odnawianiu pożyczki bez konwersji; o liczeniu kar nie za cały miesiąc lecz za przetrzymane dni; o zaniechaniu wystawiania na sprzedaż dóbr za jedną ratę; o zmniejszeniu żadanego dotąd *vadum* i zniesieniu terminu 20-dniowego do zapłaty reszty szacunku; o zaliczeniu funduszu rezerwowego na poczet rat lub ograniczenie go do 3%; o zakupywaniu do funduszu rezerwowego listów zastawnych ziemskich; o powiększeniu atrybucyj dyrekcji szczegółowych; o zniesieniu censusu wybieralności, wreszcie o zniesieniu kar za jedną ratę.

W drugim dniu wzięte będą pod rozwagę wnioski b, a mianowicie: o utrzymaniu możności spłaty pożyczki gotowizną *ad par*; o żądaniu ograniczenia czynności delegacyjnych i zdwojenia ogólnych zebrań komitetu; o możliwości deponowania kapitałów w dyrekcjach szczegółowych; o zaniechaniu żądania całych wykazów hipotecznych przy akcie przystąpienia i po wypłacie pożyczki; o możliwym ułatwianiu formalności przy parcelacji; o dokonywaniu opisu dóbr na sprzedaż przez sąsiada stowarzyszonego, celem uniknięcia kosztów; o obmyśleniu środków zmniejszenia kosztów sprzedaży dóbr; o ogólnym udzielaniu pożyczek na grunty niższe i o zupełnym wypuszczeniu gruntów takich z taksy; o uproszczeniu manipulacji we władzach Towarzystwa na wzór towarzystw zagranicznych, celem zmniejszenia kosztów na administrację; o stosowaniu środków ochronnych do dóbr rozmyślną dewastacją zagrożonych; o zaprowadzeniu zmian w sposobie głosowania na wyborach.

wi dr. E. Krzyżanowski — i nie obawiać się cholery; kto się bowiem boi, ten łatwo dostaje cholery; ci zaś, którzy się nie boją, nie dostają jej prawie nigdy."

"1-o. Nie należy bez rzeczywistej potrzeby porzucać miejsca swego zamieszkania, ponieważ strach i związany z pośpiechem przenoszenia się nieregularny tryb życia itd., powiększają niebezpieczeństwo zaraźnięcia." (Nowe wskazówki dep. lek.)

Jeden tylko dr. Falkiewicz robi oryginalne zastrzeżenie: "Wpływy psychiczne—mówi on—nie tylko przy cholercie usposabiają do zapadania, wiadomo bowiem powszechnie, że dzieje się to samo i z każdą chorobą, wpływy te zatem w cholercie nie mają jakiegos wyjątkowego znaczenia."

Dotychczas rzadko slyszalem od lekarza tak rozległe uznanie ważności wpływów psychicznych—ale po co zaraz wpadać w przesadę i podciągać wszystko pod jeden szablon? Szan. doktor pozwoli mi obstarzać przy swoim, a mianowicie twierdzić, że nie z każdą inną chorobą dzieje się to samo, i że z pomiędzy chorób, uważanych za zakaźne, wpływy psychiczne mają w cholercie całkiem wyjątkowe znaczenie. Instynkt ludowy dobrze je ocenił w różnych anegdotach, których tu przytaczać nie potrzebuję. Dlaczegoż żadnej innej choroby zakaźnej nie czeplą się takie same legendy? Dlaczego lekarze w epidemii tyfusu albo ospy nie ostrzegają ogółu przed niebezpieczeństwem obawy? Dlaczego pewne klasy ludności nie chcą wymawiać nawet nazwy tej choroby, ażeby nie wywoływać wilka z lasu? Bo czują, że jest to taki wyjątkowy wilk, którego można z lasu wywołać.

Zaraz to ściślej określe.

Cholera łatwiej, niż jakakolwiek inna choroba, powstaje ze strachu, dla dwóch przyczyn:

1-o ponieważ uczucie strachu, niepokoju, trwogi, jest jednym z nieodłącznych symptomów cholery.

(Mówi o tem między innymi Kron. lek.)

W dniu trzecim przyjdą pod obrady wnioski c: o obniżeniu stopy amortyzacyjnej; o możności dowolnej stopy amortyzacyjnej; o rozszerzeniu ulg; o zawiązaniu Towarzystwa ubezpieczeń; o pokryciu kosztów konwersji obecnymi rozporządzalnemi funduszami Towarzystwa, w następstwie zaś nadmiarem funduszu rezerwowego, obrachowanego odpowiednio do zmniejszonych obowiązków płatniczych Towarzystwa, w stosunku dwóch rat półrocznych.

Na zbliżającym się zebraniu dyrekcji głównej reprodukowaniem będzie nadto sprawozdanie z czynności poprzedniego ogólnego zebrania z d. 1, 2, 4 i 5-go sierpnia r. z., na którym niektóre z wymienionych tu wniosków załatwione już zostały.

Porządek dzienny posiedzeń dyrekcji głównej obejmuje w dalszym ciągu:

Reprodukcję decyzji ogólnego zebrania z d. 1-go sierpnia 1883-go r. co do wyznaczenia delegacji lub referentów.

Projekt gratyfikacji dla niektórych urzędników dyrekcji głównej i dyrekcji szczegółowych—referentem specjalna delegacja z radców: Franciszka Siemieńskiego, Wiktora Szaniawskiego, Artura Banachiewicza i Zarnowskiego.

Podział czynności pomiędzy urzędnikami archiwum dyrekcji głównej—referentem delegacja reorganizacyjna.

Przedstawienie dyrekcji szczegółowej w Piotrkowie co do zasiłku dla jednego z kancelistów.

Wniosek zarządu kasy pomocy i przezorności o udzielanie urzędnikom pożyczek lub zaliczeń do wysokości ich osobistego wkładu bez żadnych ograniczeń.

Wniosek dyrekcji szczegółowej w Lublinie o udzielenie wdowie, pozostałej po zmarłym kasjerze Kosteckim, ostatecznego wynagrodzenia w sumie rs. 1,500.

Zmiana jednego z paragrafów instrukcji, dotyczącego stosunków władz Towarzystwa z Bankiem włościańskim, mianowicie co do sposobu podnoszenia funduszy przez Bank włościański, dla Towarzystwa przeznaczonych.

Zmiana rejestrów rachunkowych; skala normalna dla planów dóbr; wielkość kwadratów na planach; ewentualne dopełnienia w instrukcji o sporządzaniu dowodów pomiarowych—referentem delegacja, złożona z radców: Stanisława Zakrzewskiego, Zdzisława Reklewskiego i Wiktora Szaniawskiego.

Kwestja sposobu jednorazowej spłaty pożyczek Towarzystwa gotowizną—referent radca Artur Banachiewicz.

Kwestja dążenia do zniesienia w etacie funduszu na pomoc chwilową—referent radca Artur Banachiewicz.

Zmiana dotychczasowej instrukcji dla radców dyrekcji głównej, delegowanych do rewizji dyrekcji szczegółowych—referent radca Stanisław Zakrzewski.

Obsadzenie wakujących w biurze dyrekcji głównej posad—referentem delegacja, złożona z radców: Wi-

"Do wymiotów przyląca się szum w uszach, zawrót... wreszcie straszny niepokój i trwoga." (s. 39) *)

2) Ponieważ fizjologiczne objawy strachu do żadnej choroby nie są tak zbliżone, jak do cholery.

Ze strachu zimny pot nas okrywa, "krew się w żyłach ścina", "serce zamiera", objawia się "ściskanie w dołku, szum w uszach, zawrót, pragnienie, uczucie osłabienia, niekiedy przechodzące w omdlenie." (Kronika lekarska o cholercie). Kurecz chwytta w lydkach etc.; a co do objawów kiszkowych, to "jestto znane powszechnie spostrzeżenie, mówi prof. Cybulski, że w razie strachu, nie tylko u pewnych zwierząt, ale i u człowieka ruch robaczkowy silnie się wzmacnia. Wiadomo także, że wszelkie skupienie uwagi na ruch robaczkowy (kiszek) ruch ten wywołuje albo zwiększa, skutkiem czego powstaje przelewianie się cieczy i znany powszechnie dźwięk, hurkotanie gazów. Obawa np. u lekarzy i kobiet, aby ten ruch nie powstał, zwykle staje się przyczyną, która go wywołuje. **).

*) Trwoga, towarzysząca atakowi cholery, bywa niekiedy tak wielką, że chory, nie czekając nienuknie jakoby śmierci, sam sobie życie odbiera. W Hamburgu, pewna kobieta pod wpływem nieokreślonego strachu powiesiła się, zanim zdolano wezwać lekarza; inny młody człowiek, dostawszy cholery, rzucił się do wody z zamiarem utopienia się; wyratowano go i, dzięki nerwowemu wstrząśnieniu, wyzdrowiał. Równie korzystne wstrząśnienie nerwowe, może nastąpić pod wpływem innego strachu silniejszego i bardziej przedmiotowego. Pewien flisak, chory na cholere, przypadkiem zleciał z berlinki do wody. Wystraszonygo wyciągnięto z wody i złożono na pokładzie, przykrywając kołuchem. Chory zasnął i obudził się zdrowy, a lud okoliczny zaczął uważać wodę owej rzeki za specyfik na cholere. Wywodziły się z tego nadużycia, którym dopiero policja koniecznie położyć musiała: wrzucano bowiem dogorywających do rzeki celem uzdrowienia.

**) N. Cybulski. Fizjologia człowieka. Cz. II. Warszawa 1892, str. 409.

(D. c. n.)

Juljan Oshorowicz

ktora Szaniawskiego, Franciszka Siemieńskiego i Artura Banachiewicza.

Termin ogólnego zebrania połączonych władz Towarzystwa kredytowego ziemskiego, t. j. komitetu i dyrekcji głównej, celem ułożenia projektu instrukcji ogólnej, oznaczony został na dzień 27-my lutego r. b.

„La Damnation de Faust.”

W d. 18-ym b. m. w niewielkim teatrzyku w Monte Carlo, dzięki energii i zabiegliwości impresarja, Raula Gunsbourga, ciekawe odbyło się przedstawienie: po raz pierwszy pojawił się tu na scenie z Janem Reszkiem w tytułowej partii dramat liryczny w 5-iu aktach i 12-tu obrazach „Potępienie Fausta”, dzieło Hektora Berlioz’a jedno z najpopularniejszych tak ze względu na muzykę, jak i libretto, a właściwie poemat.

Najpopularniejszy ten dziś we Francji utwór Berlioz’a, a znany tam do tej pory jedynie z koncertów, w niezwykajnych skomponowany został warunkach.

Berlioz, który długi czas nosił się z planem napisania go, rozpoczął pracę nad nim w r. 1845-ym w czasie drugiej podróży swojej po Niemczech. Prócz kilku ustępów z „Fausta” Goethego w tłumaczeniu Gerarda de Nerval i kilku scen z Almyre’a Gandounière, całe libretto dziełem jest także kompozytora.

W rozklekotanym to powozie pocztowym niemieckim Berlioz napisał pierwsze strofy, poczynając od „Inwokacji do natury” i tworzył je dalej w miarę, jak przybywało mu pomysłów muzycznych, a jak sam twierdzi, płynęły te ostatnie z taką łatwością, z jaką nigdy przy innych dziełach jego nie występowały.

Pisał tedy w powozie, w wagonie, na statku, na popasach i po miastach, mimo, iż wiele mu zabierało czasu przygotowywanie koncertów, głównego celu podróży. Introdukcję napisał w jednym z zajazdów w Passawie, w Wiedniu scenę „nad brzegami Elby”, arję Mefistofelesa „Voici des roses” i balet sylfów. Aby wprowadzić do partycyi marsza Rakoczy’ego, początkową akcję dramatu przeniósł na Węgry. Poczytano mu to w Niemczech za samowolne wykręcanie dzieła Goethego.

W Peszcie przy świetle latarni gazowej pisze zwrotkę chóralną „Ronda wieśniaków”. W Pradze zrywa się w nocy z łóżka dla zanotowania chóru aniołów z apoteozy Małgorzaty, z obawy, aby go do rana nie zapomnieli. We Wrocławiu pisze słowa i muzykę piosenki łacińskiej studentów. Powróciwszy do Francji, skomponował wielkie *trio* na wsi w okolicach Rouen. Wreszcie w Paryżu pisze dalej ustep po ustepie, na dorywkę, u siebie, po kawiarniach, w czasie przechadzek, w miarę jak pomysły napływają, notując je kolejną, w porządku, w jakim płynęły.

W ten sposób naszkicowawszy całą partycję, zabrał się Berlioz dopiero do powiązania oddzielnych ustępów i do instrumentacji, zaledwie kilku pobieżnymi notatkami zaznaczonej „Potępienie Fausta” uważał sam za jedno z najlepszych dzieł swoich.

Po wykończeniu utworu trzeba było niemało zwalczyć trudności, aby go dać poznać publicznie. Berlioz sam z goryczą opowiada, co go to kosztowało zachodu; warto go posłuchać:

„Od czasu wykonania „Romea i Julii” upłynęły lata, w ciągu których obojętność publiczności paryskiej na wszystko, co związek miało z sztukami literaturą, wzmożła się niesłychanie. Już w tej epoce zbyt mało się temi rzeczami zajmowała—zwłaszcza, gdy chodziło o dzieło muzyczne—aby się zdecydować na zamknięcie wśród dnia białego (nie mogłem wieczorami własnych dawać koncertów) w sali Opery komicznej, nieuczęszczanej zresztą przez lepsze towarzystwo. Działo się to w końcu listopada (1846), padał śnieg, czas był okropny; nie miałem pod ręką modnej śpiewaczki do wykonania partii Małgorzaty; co zaś do Roger’a, który śpiewał Fausta, i Hermanna—Leona, któremu oddano rolę Mefistofelesa, to slyszano ich co dnia w tym samym teatrze, i wcale nie byli modnymi (*fashionables*).

Rezultatem tego było, iż dałem dwa razy „Fausta” wobec widzów, do połowy zaledwie zapełnionej. Owa część publiczności paryskiej doborowa, bywająca na koncertach i zajmująca się wrzekomo muzyką, najspokojniej pozostała w domu, tak niewiele zajmując się nową moją partycją, jak gdyby był jednym z najmniej znanych uczniów konserwatorium; i nie znalazło się też więcej słuchaczy w Operze komicznej na dwóch tych koncertach, jak bywa ich na przeciętnem widowisku ze zwyczajnego w tymże teatrze repertuaru.

Nie mnie w ciągu mojej kariery artystycznej tak do głębi nie dotknęło, jak owa nieprzewidywana zupełna obojętność. Niespodzianka to była dla mnie okrutna, o tyle jednak korzystna, iż od tej pory i dwudziestu franków nie zaryzykowałem na rzecz wiary w upodobanie publiczności paryskiej do mojej muzyki. No i nie uczynię tego w przyszłości, choćby mi sto lat żyć przyszło."

A jednak odmieniły się czasy i smak publiczny wykształcił i dziś utwory Berlioz’a doczekały się uznania, jakiego kompozytor nigdy się za życia nie spodziewał. „Potępienie Fausta” zajęło program 60-iu z rzędu koncertów w paryskim Châtelet i rozstawiło partycję, której przeniesienia na scenę coraz częściej zaczęto się domagać.

Aż oto najnie spodziewaniej życzeniom tym stało się zadanie w Monte Carlo. Zadanie było niełatwe, wypadło objąć w ramy opery liczne ustępy symfoniczne, zawarte w dziele Berlioza. Dokonał tego dyrektor wymienionego teatru, Gunsbourg, i po odbyciu studiów nad „Faustem”, udało mu się w całości niemal wcielić dramat Goethego w partycję Berlioza. W ustępach choralnych i deklamacyjnych dzieło muzyka tłumaczyło się jasno, w ustępach wszakże symfonicznych dodano rzeczy mimiczne, objaśniające wypadki „opowiadane” tonami. Tym sposobem odтворzono dramat Goethego, nie zmieniając i nie usuwając ani jednej nuty z partycji Berlioza.

Równie niemal sztuki dokazał Gunsbourg, wystawiając dzieło tak dekoracyjne w ciasnych wielce ramach sceny teatryku w Monte Carlo.

Czytelnikom naszym wiadomo już, iż partja Fausta przyniosła Janowi Reszkemu jeden nowy z wielu zasług tryumfów.

(=)

JAK SŁOŃCE.

Czy widzisz? Od zachodu, tam, na nieboskłonie
Ponad fioletów pasem i smugą purpury
W siedmioro barw tęczyowych rozpalając chmury,
Ognista kula słońca opada i tonie.

A zgoniła szmat drogi, biegła z żarem w łonie,
Płomienista, świetlana. W niebieskie lazury
Wybiła się od wschodu i pięła do góry,
Aż znużona zagasta po przeciwnej stronie.

Obraz losów człowieka. U dni swych rozkwitu
Bieży rażno, ogniste, niepomyślny wysiłku,
I wzbija się, i znoyny dobiega zenitu,

Aby koleją czasów paść u drogi schyłku.
I jak słońce w fioletach, ogniu i purpurze,
Rozpłynąć się bez echa po życia lazurze.

Marjan Jasieńczyk.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— *Petersb. wiad.* donoszą, iż wydział kodyfikacyjny rady państwa aprobował projekt ministerjum sprawiedliwości, dotyczący zmian systemu kar dla małoletnich.

— *Now. wr.* donosi, iż p. minister komunikacji zamierza w ciągu lata odbyć osobiście rewizję dróg komunikacyjnych wodnych w obrębie państwa.

— *Pożarn. wiadn.* dowiaduje się, iż z rozporządzenia głównego inspektora kolei na wszystkich kolejach przy pociągach powinny się znajdować połączone z lokomotywą kieszonki sikawkowe, w celu ratowania pociągu na wypadek wszczęcia się pożaru.

— *Now. wr.* zamieszcza następującą informację: Organizacja ministerjum przemysłu, rolnictwa i handlu posuwa się ciągle. Obecnie już postanowiono, że istniejące przy ministerjum spraw wewnętrznych komitet i wydział weterynaryjny będą oddane nowemu ministerjum, gdzie zostaną zreorganizowane, jako rada techniczno-weterynaryjna i główny zarząd weterynaryjny. Czynności pierwszego zawierać się będą w roztrząsaniu próśb i decydowaniu we wszystkich kwestiach techniczno-weterynaryjnych; członkami zaś jego będą specjaliści z zakresu nauk weterynaryjnych. Do obowiązków głównego zarządu weterynaryjnego należeć będą czynności wykonawcze, dotyczące jednego z następujących pięciu wydziałów: weterynaryjno-sanitarnego, weterynaryjno-statystycznego, zootechnicznego, kontroli nad ruchem bydła i pobierania podatku rządowego, wreszcie inspektorskiego. Komitet ministrów uznał, że działalność weterynaryjna w takim państwie, jak Rosja, gdzie hodowla zwierząt jest jednym ze źródeł produkcji miejscowej, oddawna już uczuwać się dawał brak odpowiedniego organu. Zwrócono nadto uwagę, że tu z czynności obydwóch nowych instytucji należy usunąć o ile możności balast biurokratyczny i biuralistyczny, które hamować mogą ich skuteczną działalność. Rozumie się samo przez się, że szkoły weterynaryjne, rolnicze, handlowe, techniczne i t. d., pozostające dotąd pod zarządem ministerjum oświaty, przeniesione będą do nowego ministerjum.

— Korespondent petersburski *Warsz. Dniwn.* pisze, że w sferach rządowych podjęto zamiar uregulowania egzekucyj ze spraw cywilnych. Dotychczasowy sposób postępowania w tej mierze przedstawia wiele stron niedogodnych tak dla dłużnika, jak dla wierzyciela. Dłużnik stara się utrudnić działanie wierzycielowi, zdarzają się też znowu wierzyciele, którzy dla interesu własnego, albo też przez nierozsadek gnębą dłużnika i doprowadzają do ruiny, pozabawiając go resztek majątku, dających gwarancję innemu wierzycielowi. Aby więc z jednej strony od-

jąć dłużnikom możliwość odwołania terminu egzekucji przez podstawianie fałszywych licytantów, zaprojektowano, aby na przyszłość do licytacji na nieruchomości dopuszczano tylko osoby, które wniosą za datę w ustanowionej wysokości. Niezależnie od uregulowania samej licytacji, ma być także uregulowana i zasada egzekwowania. Doświadczenie wykazało, że majątki, sprzedawane przez licytację, zmieniają właścicieli za cenę niższą od dającej się osiągnąć w drodze sprzedaży z wolnej ręki, z widocznym uszczerbkiem dla wierzyciela i dłużnika i to w takich nieraz wypadkach, kiedy długi mogłyby przez pewien przeciąg czasu być pokryte dochodami z nieruchomości, jeżeli wierzyciele nie zgadzają się na zwłokę, przez co dłużnik zostaje pozbawiony całego mienia. Ze względu na to zamierzono w drodze prawodawczej nadać wierzycielowi prawo zwracania egzekucji nie do samego majątku nieruchomości, lecz do dochodów z niego, jeżeli trzechletni czyści dochód pokrywa całą należność. Administrowanie wziętego w sekwestr majątku na cały czas regulowania długów ma być powierzane administracji, ustanowionej do uregulowania interesów dłużnika, za wspólną zgodą jego i wierzycieli. Administracja taka ma prawo sprzedać majątek w części lub w całości, t. j. zlikwidować go, jeżeli położenie majątkowe dłużnika jest bliżkiem bankructwa.

— W dzisiejszej *Gaz. polic.* zamieszczone zostały następujące rozporządzenia: „Ponieważ przy dokonywaniu w r. z. przeglądzie dorożek wiele z nich znaleziono w złym stanie i ponieważ z uwagi na zamierzoną zmianę porządku wydawania numerów, tj. najdalej do d. 27-go kwietnia r. b., będzie dokonany szczegółowy i ścisły przegląd wszystkich dorożek, polecam więc pp. komisarzom cyrkulowym oznajmić trudniącym się procederem dorożkarskim, aby, korzystając z czasu, postarali się swój tabor, tj. ekwipaże, uprząż, liberję itp., doprowadzić do należytego stanu, uprzedzwszy ich, że kursowanie zakwestjonowanych dorożek zostanie wzbronione.” — „Dowiedziałem się, że służba przy omnibusach, wysyłanych na dworce kolejowe z hotelów i pokoiów meblowanych, przyjeżdżając na dworce, spaceruje bez potrzeby, proponując pasażerom swoje usługi w sposób niewłaściwy, a niekiedy nawet bardzo natrętny. Wskutek tego pp. komisarze polecają organom policyjnym, stale wyznaczanym na służbę na dworce, aby rozciągnęli nad zachowaniem się konduktorów omnibusów baczny dozór, i o każdym wypadku zapraszania gości, natręstwa lub innych niewłaściwych postępów należy mi donosić przez 1-szy wydział.”

— Z uwagi na przepis wzbraniający używania w guberniach Królestwa Polskiego miar długości, na których odwrotnej stronie, znajdują się miary polskie, izba skarbowa zawiadomiła p. oberpolicmajstra, o czem donosi *Gaz. polic.*, że w kasie gubernialnej warszawskiej znajduje się obecnie do sprzedaży 1,981 sztuk arszynów żelaznych po 45 kop. sztuka.

— Podług raportu urzędowego w ciągu miesiąca od d. 13-go stycznia do d. 13-go lutego r. b. korzystało z przytułków noclegowych: 19,163 mężczyzn i 6,811 kobiet, razem więc 25,974 osób.

— Onegdaj odbyła się sesja rękawiczników, na której zapisano 8-u uczniów, na czeladników wyzwolono: Franciszka Czyżewicza, Kazimierza Didjera, Józefa Kasztanowicza i Władysława Krzyżanowskiego. Po rozdaniu wsparć i zapomóg, p. Schlager odczytał odezwę komitetu budowy przytułku dla rzemieślników, a obecni zadeklarowali pewne sumy na cel powyższy. Ze sprawozdania rachunkowego okazuje się, że remanent wynosił 913 rs. 41 kop., dochód 102 rs. 10 kop., wydatki 51 rs., obecnie w kasie zgromadzenia znajduje się 964 rs. 51 kop.

— Administrator księstwa łowickiego, margrabia Zygmunt Wielopolski powrócił z Petersburga.

— Z teatru.

* (*St. C.*) Oddawna już nie pamiętamy takiego torturowania, którekolwiek partycji operowej w podobny sposób, jak to było wczoraj na przedstawieniu „Fausta” Gounoda.

Panna Augusta Cruz w roli Margerity widocznie zapomniiała o tej zasadniczej konieczności, że, chcąc wystąpić w jakiej partji, należy ją przedewszystkiem umieć doskonale. Tymczasem śpiewaczka zdawała się jedynie opierać na pomocy suflera, którego pracę w części dzielić miała i orkiestra. Niestety, pomoc taka nie może zastąpić samodzielności artystycznej, do jakiej każdy wykonawca ról pierwszorzędnych jest z góry obowiązany.

Prześliczne a tak popularne dzieło Gounoda karykaturowanem było w sposób nieznośny, prawie wstrętny. Pomijając już scenę ogrodową, dwa epizody tak ważne w roli Margerity, jak scena w kościele i finał w więzieniu, poprostu oburzały lekceważeniem tak poważnego zadania. Zdawało się mogło, że nie jesteśmy wobec sceny, na której niejednokrotnie produkowały się pierwszorzędne talenty artystyczne,

lecz wobec jakiejś malomiasteczkowej, wędrowniej trupy, improwizującej na poczekaniu trawestację tego poematu muzycznego.

Zwykłą jest u nas rzeczą w podobnych razach zwać całą winę na orkiestrę i jej przewodnika. Otóż we wczorajszym „wypadku” z partycją Gounoda, pomimo, że i podkład orkiestrowy nie mógł być zaliczony do najświetniejszych, ta cząstka jednak opery była o wiele znośniejsza od rzekomego „artyzmu” solistów w rolach naczelnych.

Wyróżniali się dodatnio jedynie p. Lewicka w roli Siebla, oraz p. Sillich jako Meisto o masce wstrętnej, karykaturalnej. Czyżby śpiewak ten nie zdołał wytworzyć sobie typu zewnętrzznego, istotnie artystycznego? Ilustracja Gounoda utrzymana w zarysach tak dosadnych, pełnych wyrazu i siły, okraszona dowcipem i gryzącym nieraz humorem, nie licuje bynajmniej z tem, na co p. Sillich w zewnętrznej postaci ducha przeczenia szczegółniejszą zdaje się kłaść wagę.

Artyzm wokalny artysty winienby pozbyć się tej „prowincjonalności”, która z jego szablonu meistofelowego od tak dawna przebija się — od czegoż artyzm?

* Dzisiaj w teatrze Wielkim „Afrykanka”, w Rozmaitościach „Pan Damazy”, a w Małym „Wesoła dwójka”.

* Tenor *di forza* Russitano przybył już do Warszawy, lecz nie będzie mógł wystąpić w dniu jutrzejszym w „Hugonotach”, ponieważ nie nadeszły jeszcze jego kostjunny.

Z tego powodu zaprojektowano na jutro „Pajace” z p. Stehle w roli Cania.

Układy z tym tenorem rozpoczęto.

* W teatrze Małym jutro po raz 19-ty krotoczwila Blumenthala „Podróż na Wschód”.

Widowisko rozpocznie „Wujaszek Alfonsa”.

* Z przygotowywanej sztuki Zofji Mellerowej „Hrabina Tea” artyści dramatu rozpoczęli już pełne próby pamięciowe.

Rolę Bragi w powyższej nowości objęła świeżo p. Barszczewska.

* W przyszłotygodniowej premierze Piotra Wolffa „Te, które się szanuje”, przeznaczonej dla teatru Rozmaitości, główne role kobiece odtworzą panie: Czakówna, Lüdowa i Marzellówna.

* Sekretarz teatrów warszawskich, p. Andrzej Smolikowski, z powodu utraty wzroku, na własne żądanie został uwolniony.

P. S. pełnił powyższe obowiązki od 1869 r.

Na stanowisko sekretarza mianowany został p. Mikołaj Tomarowski.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 620, Rozmaitości 618, Małym 241; na przedstawieniu prof. Lenoira w salach ređutowych 54; na wystawie etnograficznej 30.

— Członkowie delegacji.

Komitet obywatelski, zawiązany na wypadek pojawienia się z wiosną epidemji, wystosował odezwę do warszawskiego Towarzystwa dobroczynności z prośbą o pomoc i współudział w niesieniu usług uboższej ludności.

Ponieważ zastosowanie się do przepisów sanitarno-policyjnych, mających na celu ukrócenie i zapobieżenie szerzeniu się epidemji ze strony klasy niższej jest bardzo oporne już to ze względu na wrodzone niechłujstwo, lub też skutkiem niepojmowania skuteczności przepisów, komitet prosi Towarzystwo o wybranie delegatów, których obowiązkiem byłoby czuwanie w danym okręgu nad ściśłem wykonywaniem wszystkich w tym względzie wydanych postanowień.

Miasto, jak wiadomo, podzielone zostało na 90 okręgów; otóż w każdym takim okręgu niezbędnych jest kilku członków delegatów, których obowiązkiem byłoby przybywać wraz z lekarzem do chorych, być obecnymi przy przenoszeniu do szpitali, przy dezynfekcji i izolacji mieszkań zapowietrzonych, przy otaksowywaniu zniszczonych przez karbolizację rzeczy, przy przedstawianiu poszkodowanych do zapomogi.

Są to obowiązki bardzo uciążliwe, a przyjąć je mogą tylko ludzie dobrej woli i poświęcenia.

Otóż komitet, mając na względzie obywatelskie zasługi członków-opiekunów cyrkulowych, w końcu odezwę zwraca się do nich, aby do grona swojego dobrali jeszcze z każdego okręgu kilka osób, znanych im z poświęceń, listę ich przedstawili do komitetu obywatelskiego, a ten niezwłocznie pośpieszy z zaproszeniem.

Ponieważ wezwanie takich członków zajmie trochę czasu, komitet, z uwagi na doniosłe znaczenie, pragnąłby jaknajrychlej mieć sobie przedstawioną listę kandydatów na członków-delegatów.

Jenocześnie komitet podnosi myśl, ażeby nowo wybrani delegaci wraz z lekarzem cyrkulowym co tydzień zgromadzali się np. w kancelarii cyrkulowej na obrady, konieczne przy załatwianiu tego rodzaju

ju czynności, wymagających obznajmiania się, ażeby tem skuteczniej zastosowywać wydawane rozporządzenia.

Ponieważ wystąpienie komitetu do Towarzystwa dobroczynności jest bardzo na dole i wzywa do czynów prawdziwie obywatelskich, przeto, jak z jednej strony tuszymy sobie, że Towarzystwo nie odmówi swojego pośrednictwa, tak z drugiej ani na chwilę nie wątpimy, że chętnych do pracy nie zbraknie.

— Kolonje letnie.

Projekt budowy barakowego pomieszczenia dla kolonji letniej w Ciechocinku, które dzięki nienastającej ofiarności p. Hipolita Wawelberga, ma być wzniesione z wiosną, przygotował wytrawny znawca tego rodzaju konstrukcyj, budowniczy Artur Goebel, zawsze gotowy do usług w sprawach dobra publicznego.

Budynek przeznaczony jest na pomieszczenie naraz dwóch grup po 20 dzieci, z osobami dozoru, z gospodynią i kucharkami.

Przez lato znajdzie tu pomieszczenie 120 dzieci.

Inwentarz ruchomy kolonji ciechocińskiej był już w r. z., jak wiadomo, zakupiony dzięki ofiarności fundatora.

Kwalifikowanie dzieci do kolonji ciechocińskiej będzie w r. b. powierzone wyłącznie bezpośrednim opiekunom tej kolonji, doktorom Lubowskiemu i Tannenbaumowi, po wstępnym jednakże zapisie i sprawdzeniu dokumentów w biurze kolonji letnich.

Tak, jak w r. z., pierwszą ofiarodawczynią, zgłaszającą się już teraz do biura kolonji letnich z gotowością dania gościny u siebie, jest pani Zofja Wesselowa, która pragnie przyjąć na koszt swój wyłączny gromadkę 25 dziewcząt.

Nie wątpimy, że dalsze oferty wkrótce nadejdą.

Do grona lekarzy, tworzących biuro kolonji letnich, nie należy, jak mylnie wydrukowano, dr. Dobrski, lecz dr. Tomaszewicz-Dobrska.

— Zbytńa ostrożność.

Ogłaszanie co pewien czas w organach urzędowych i powtarzanie przez pisma przypomnienia o wycofaniu do maja r. p. banknotów starego stempla skłaniają mniej rozumiejących, o co rzecz idzie, do przesadnej ostrożności.

O ile przedtem, pomimo istotnie grożącej straty, nie wahano się przyjmować dawnych jedno- i trzyrublowek, o tyle teraz drobni przekupnie i właściciele sklepików z wiktuałami, ostrożność swoją posuwają do tego, że nie chcą przyjmować dużych dziesięciaków miedzianych i innej drobnej monety miedzianej starego stempla.

Otóż możemy ich zapewnić, że o wycofaniu z obiegu tej monety miedzianej, odznaczającej się większymi nieco rozmiarami od bitej później, nie było nigdy mowy, przynajmniej w znaczeniu unieważnienia jej przy wzajemnych wyplatach.

Monetę taką wszyscy śmiało przyjmować mogą.

Skasowaniu od d. 13-go maja 1894-go r. podlegają tylko bilety kredytowe: jedno, trzy, pięć, dziesięć i dwudziestopięć-rublowe dawnego stempla.

Cechy tych banknotów są następujące: jedno i trzyrublowki posiadają na jednej stronie w środku dużą jedynekę i trójkę, reszta zaś ma portrety, ryte na miedzi. Oprócz tego wycofaniu podlegają dwudziestopięć-rublowki białe z drukiem fioletowym.

Wreszcie, przypomnieć należy, iż w r. b. kasy skarbowe przestają zupełnie przyjmować drobną monetę srebrną przedziurawioną.

— Bruki drewniane.

W dniu wczorajszym zapadło ostateczne postanowienie magistratu, którego mocą Warszawa w roku bieżącym otrzyma bruki drewniane w dwóch punktach, nieprzewidzianych w budżecie.

Mianowicie bruki drewniane będą ułożone na części przejazdowej placu Saskiego tudzież na Nowym Świecie, pomiędzy przebudowywanym gmachem gimnazjalnym a domem władzy wojskowej (b. pałacem Zamojskich).

Na ten raz wykonanie robót powierzono dwóm przedsiębiorstwom: inżyniera Dewarsa oraz kompanji francuskiej, budującej szalety.

Wobec konkurencji, wywołanej przez inżyniera Mościckiego, pierwszy z pomienionych przedsiębiorców dobrowolnie zniżył żądania z rs. 38 na rs. 32 kop. 80 za sążeń kwadratowy.

Koszty nowych bruków w łącznej sumie 40,000 rs. będą poniesione z funduszu nowych bruków, objętego budżetem na r. b.

Deklaracje przedsiębiorców, w dniu wczorajszym przyjęte przez wydział budowlany magistratu, obowiązują kontrahentów do ułożenia warstwy brukowej w proporcji: drzewa grubości 150 milimetrów, pod spodem zaś betonu 1, cementu 3, piasku 9 i żwiru 200 milimetrów.

— Spółka cementowa.

Spółka cementowa dochodzi do skutku, bowiem potrzebny do rozpoczęcia działalności kapitał jest już prawie w całości zgromadzony.

Pomiędzy innymi, p. Kleniewski, właściciel dóbr w gub. lubelskiej, przystąpił do spółki z udziałem w sumie rs. 40,000.

Zapowiedziane zebranie uczestników spółki odbędzie się jednakże dopiero w drugiej połowie marca.

Przyczyną tego jest wyjazd projektodawcy, p. J. Albrychta, do Berlina na zjazd fabrykantów cementu i machin, do tej fabrykacji potrzebnych, tudzież z powodu niemożności odbywania obecnie badań geognostycznych.

Badania te są niezbędne dla wyboru miejscowości najodpowiedniejszej do założenia fabryki.

Fabryka, jak wiadomo, ma być założona w gub. lubelskiej.

— Przytułek noclegowy.

Zapowiedziane otwarcie nowego przytulku noclegowego przy ulicy Leszno w domu pod nr. 96-ym i 98-ym, urządzonego staraniem komitetu obywatelskiego, ulegnie pewnej zwłoce, z powodu koniecznej restauracji lokalu.

Nowy przytułek, pierwotnie mający być tylko dla kobiet, posiadać będzie dwa oddziały: męski i żeński i pomieści do 120-u ubogich.

— Egzamin.

W dniu jutrzejszym po raz pierwszy od wprowadzenia nowych instytucyj sądowych w Królestwie Polskim odbędzie się w tutejszym sądzie okręgowym egzamin kandydatów do posad sądowych na stopień starszego kandydata.

Do egzaminu przystąpi pięciu młodych prawników, a mianowicie pp.: Zdzisław Woszczyński, Władysław Siniarski, Rafał Paprocki, baron Jerzy Wrangel i Stanisław Kowalewski.

Komisję egzaminacyjną składają: prezes sądu rz. r. st. Michał Pleć, prokurator sądu r. st. Leonid Kniaziew i sędzia Kazimierz Skrzetuski.

Przy egzaminie mogą być obecni wszyscy etatowi urzędnicy sądowi.

— Przybór Wisły.

O godz. 5-ej zrana nadszedł telegram z Zawichosta, iż lody na Wiśle ruszyły.

Po za Górą Kalwarią zatory wywołały podniesienie się poziomu wód do 11 stóp.

Ubiegłej nocy pod Warszawą, przy temperaturze 1—3° R. powyżej zera, wodomiar wskazywał najniżej 9 stóp, najwyżej zaś, o godz. 7¼ rano, stóp 10 cali 5.

Przez całą noc inżynier miejski, p. Puciata, dozował brzegów, tudzież stójkę rozstawionych w sześciu punktach powiśla.

Z uwagi, iż lody ruszyły zaledwie częściowo, i że niebezpieczeństwo powodzi bynajmniej nie minęło, przy ulicy Dobrej, w punktach najbardziej narażonych na zalew wody, ustawiono pompę parową, jak dotąd nieczynną.

O rozmiarach, szkód dotychczas zrzędzonych na Saskiej Kępie, jeszcze nie wiadomo, z powodu zupełnego odcięcia tej miejscowości od lądu.

Ofiarą kry padły dotąd trzy statki, mianowicie: dwie berlińskie zimujące pod Żeraniem oraz gabar przedsiębiorcy dostawy piasku i lodu, Zawadzkiego; gabar został w nocy porwany przez falę w pobliżu ulicy Bednarskiej.

Na Solcu, w chwili ruszenia lodów, kilka kobiet, zajętych praniem bielizny w przeręblu, zaledwie zdołało uciec.

Masa kry, zbita przy wejściu do łachy, nie ustępuje.

Istnieje obawa, iż w razie nowego przyboru prąd wody wtłoczy krę do łachy, a wtedy statki i omnibusy, stojące tam na kotwicach, byłyby zagrożone.

Stosownie do objaśnień, udzielonych nam przez inżyniera p. Puciata, obawy zatorów pod Warszawą, a więc silniejszej powodzi, stanowczo znikają.

Przepływ kry, wobec tego, iż lody ruszają częściowo, potrwa najmnij dwie doby.

— Wypadek na kolei.

Wczoraj na stacji Praga nadwiślańska, podczas manewrowania wagonami z węglem, robotnik miejscowego składu węgla, Jan Galle, przeskakiwał podczas ruchu wagonów z węglarki na węglarkę i straciwszy równowagę, wpadł pod wagony, które mu obcięły obie nogi.

Nieostrożne zachowanie się Gallego tem bardziej razi, że był on robotnikiem w składzie stacyjnym od lat kilku.

Nieszczęśliwego natychmiast odesłano na kurację do szpitala żydowskiego.

— Kradzieże.

Zamieszkałemu przy ul. Dobrej pod № 53-im Kazimierzowi Denizemu skradziono różne rzeczy, wartości 500 rs., i dowód pieniężny na rs. 700. — Zamieszkałemu przy ul. Pawiej pod № 80-ym Romanowi Szymańskiemu skradziono garderobę wartości 150 rs. — Ze sklepu Ferszta przy ul. Ptasiej pod № 4-ym skradziono towarów na sumę 145 rs. — Z placu Witkowskiego Szlamie Goldsztejnowi skradziono konia z wozem wartości 100 rs. — Zamieszkałemu przy ul. Nalewki pod № 29-ym Elsonowi Bramsowi skradziono skrzynię towaru wartości 200 rs. — Zamieszkałemu przy ul. Solcu pod № 41-ym Chanie Abelmanowej skradziono 293 rs. oraz różne rzeczy

wartości 160 rs. — Z mieszkania Szaj Tajtelbaumowej skradziono futro i różne rzeczy na sumę 175 rs.

— Przytrzymani.

Pod № 9-ym przy ul. Grzybowskiej skradziono ze strychu bieliznę, będącą własnością miejscowych lokatorów.

Złodzieja, Edmunda Głowackiego, wraz z łupem ujęto. Przytrzymano złodzieja pobytowego, przy którym znalazło się złoty zegarek męski, 14 skór i zegar budzik.

Złodziej pochodzenia tych przedmiotów nie chce wyjawiać.

— Odszukany.

Donosiliśmy przed kilku tygodniami o ucieczce 14-letniego Wacława Stachniewskiego, syna oficjalisty z browaru.

Wszelkie poszukiwania, na razie przedsiębrane, nie dały żadnego rezultatu.

Dopiero w dniu onegdajszym nadeszła wiadomość, iż Stachniewski znajduje się w Radziwiłowie, w gub. wołyńskiej, na pograniczu austriackim.

Jakim sposobem chłopiec, posiadający zaledwie 5 rs. w chwili ucieczki, aż tak daleko zawędrował—nie jest dotąd wiadomem.

Ojciec niezwłocznie po syna wyjechał.

— Skutki pijaństwa.

Nocy wczorajszej Andrzej Sadurski, robotnik fabryczny, po kilkordniowej hulance powrócił do domu na przedmieściu Koło w stanie silnego rozdrażnienia.

Rozbudziwszy żonę i dzieci, wszczął z nimi kłótnię. Pięciolatniego chłopczyka zrzucił ze schodów poddasza tak gwałtownie, iż małe złamał nogę i zranił się dotkliwie w głowę.

Następnie Sadurski pobił żonę i 14-letnią córkę.

Kiedy sąsiedzi pośpieszyli z interwencją, usiłując awanturnika obezwładnić, Sadurski uciekł i dotąd się w domu nie pokazał.

— Zamach samobójczy.

W dniu wczorajszym przyjechała z Mińska Karolina Wozniakowska i zatrzymała się u siostry Ludwiki Kochowej, zamieszkałej na Kamionku.

W parę godzin później nadeszła wiadomość, iż Józef Wozniakowski, mąż przybyły, z którym się miała zjechać, nagło życie zakończył.

Zrozpaczona małżonka otrula się kwasem karbolowym. Pomimo energicznego i szybkiego ratunku, życiu desperatki grozi poważne niebezpieczeństwo.

— Pożary.

Wczorajszego wieczora pod № 60-ym przy ul. Wroniej zapaliła się w piwnicy obficie nagromadzona słoma.

Na poddaszu domu Izabeli Wiśniewskiej pod № 106-ym za rogatką jerozolimską zapaliły się różne sprzęty.

W obu wypadkach domownicy ogień stłumili.

— Zbrodnia.

Z Radomia korespondent nasz donosi:

„Nazywała się Fajga Bajla Raichert, lat 35, rozwódka, stała mieszkanka m. Warki w pow. grójeckim.

Przed 3-ma miesiącami wynajęła przy ul. Małej niewielką stancję frontową w domu Feldmana, na herbaciarnię.

Pokoik miał jedne drzwi od ulicy, drugie—z sieni domu i jedno okno z okiennicą od podwórza; w rogu ściany łóżko, zwyczajny stół i kilka ławek, wreszcie kocioł z kranem do gotowania wody.

R., jak utrzymują, była jedną z wesołych cór Ewy.

W niedzielę, d. 19-go b. m., gwarno tam i wesoło było przed godz. 12-tą w nocy, poczem wszystko umilkło.

Zaalarmowani nazajutrz sąsiedzi dali znać władzom policyjnym.

Sprawdzono wkrótce, iż R. padła ofiarą mordu przez uduszenie.

Zwłoki odstawiono do szpitala starozakonnych dla dokonania sekcji.

Mieszkanie opieczętował referent biura p. policmajstra, Roman Malczewski.

U techników.

Na porządku dziennym wczorajszego zebrania techników pomieszczony był odczyt inżyniera Łopuskiego „o przyczynach wybuchu kotłów parowych.”

Program ten jednak w ostatniej chwili uległ zmianie, prezydum sekcji bowiem, po porozumieniu się z prelegentem, odłożyło odczyt do przyszłego posiedzenia, a natomiast poświęcono cały wieczór sprawie kotłów parowych z paleniskiem bez rusztu.

Przedmiot sam posiada dla przemysłu znaczenie pierwszorzędne, gdyż zachodzi tu możność osiągnięcia wysokiego skutku użyteczności przez znakomite i możliwe najdokładniejsze spalanie węgla. Efekt ten, przy kotłach zwyczajnych, wyraża się cyfrą 60—70%; dobre kotły przy możliwym najlepszym materiale opałowym, jak np. kotły nowego wodociągu na stacji filtrów na Koszykach, dały efekt 80%, próby zaś, dokonane z kotłami, zaopatrzonemi w paleniska bez rusztu systemu Baumert i Wegener przy próbach dotychczasowych dały efekt jeszcze większy, dochodzący do 90%. Cyfry te są wymowniejsze od długich argumentów, a to samo sławiliśmy epokę nową w przemyśle, gdyby nie ta okoliczność, że jest to, jak dotychczas, cyfra otrzymana z doświadczeń próbnych, nie zaś z szerszego fabrycznego stosowania.

Lecz nie uprzedzajmy przebiegu posiedzenia.

Inżynierowi Sierkowskiemu należy się słowo uznania za przedstawienie przedmiotu ze strony technicznej. Ze sprawozdania jego, umieszczonego w Kurjerze warszawskim, wiadomo, że zasada jest bardzo prosta i trafia każdemu, nawet z techniką mało obeznanemu, do przekonania. Miał węglowy, sproszkowany do granic możliwie ostatecznych, wprowadza się przez lej do wnętrza kotła, pod działaniem silnego prądu powietrza.

Ogień rozniecony w kotle (za pomocą palącego się

lontu) zapala wprowadzony doń miał, a spalanie się tegoż przy działaniu silnego i stałego prądu powietrza jest tak dokładne, że ani dymu, ani sadzy — produktów niedokładnego procesu — dostrzedz niepodobna.

Nie wdając się w szczegóły konstrukcji, dość zresztą skomplikowanej, notujemy z odczytu kilka ważnych cyfr, do których dyskusja ciągle powracała, i tak:

1 kilogr. węgla hanowerskiego wyparowywa 8 kilogramów wody na godzinę;

1 kilogr. węgla szląskiego wyparowywa 10 kilogr. wody na godzinę;

1 kilogr. węgla angielskiego wyparowywa 12 kilogramów wody na godzinę.

Temperatura gazów po spalaniu — 160 stopni; zastosowanie nowego paleniska, lecz bez integratora (młynek do mialu węgla) i wentylatora przedstawia koszt 300 marek czyli około 150 rs.

Dyskusja nad przedmiotem była niezmiernie ożywiona i zajmująca.

Pierwszy zabrał głos inżynier Matecki w duchu opozycyjnym. Przedewszystkiem zaznaczył, że nie może tu być mowy o wynalazku nowym, gdyż w r. 1868-ym pomysł został opatentowany w Anglii, a że dotąd praktycznych korzyści nie zdołano z niego osiągnąć, dowodzi chyba jasno, że musiał mieć strony słabe. Patentu ani w Niemczech ani w Rosji na ten wynalazek nie wydano dotąd. Samemu pomyslowi inż. Matecki nie odmawia zalet; konstrukcji zaś i zastosowania n. p. sita, którego oczka przy przesiewaniu mialu ciągleby się zatykały i narażały działanie kotła na nieprawidłowości, trudno uważać za racjonalne; również ustawienie i działanie turbiny, poruszającej cały mechanizm, podlegało krytyce. Próby i doświadczenia dokonane przez p. Mateckiego w Berlinie, wspólnie z inżynierem Rosmanem i Witkowskim, dały rezultaty odmienne co do wyparowalności i tak, otrzymał on z kilograma węgla angielskiego nie 12 lecz 9-28 kilogr. wody na godzinę; a ponieważ w danym wypadku idzie o wyzyskanie patentu na Cesarstwo i Królestwo, p. Matecki radzi więcej przezorności i zmysłu krytycznego.

Na powyższe zarzuty odpowiada p. Sierkowski szczegółowo, zbijając wywody p. Mateckiego co do zanieczyszczenia się sita. W czasie kilkudniowego pobytu pana S. w Charlottenburgu nie zauważył ani razu, by przy nim poddawano sita czyszczeniu; być może, że działo się to w porze obiadowej, lecz nieprawidłowości z tego względu nie zauważył. Co do kosztów nabycia patentu od pp. Baumerta i Wegenera, p. Sierkowski określił je cyfrą 150,000 rs., mniema jednakże, że można będzie jeszcze coś utargować, ze względu przecie na żywy popyt. Obawia się, czy okoliczność ta nie wpłynie na wysokość żądanej sumy.

Inżynier Rycerski nie dowierza cyfrom, dostarczonym w protokołach, których p. Sierkowski osobiście sprawdzić nie był w możności; p. Sierkowski tłumaczy, że cyfry wyjęte są z protokołów urzędowych, że zaś nie było ani czasu, ani możności kontrolowania ich w szczegółach, nie pozostaje nic innego, jak przyjąć je za dobre, tem więcej, że niema też powodu do niedowierzania.

P. Matecki dopełnia jeszcze zarzuty uwagami, że suszenie mialu przedstawia sporo kłopotu, a co gorsza, mial, suszony na górnej blasce kotła, może się zapalić i spowodować znaczne straty w całej fabryce.

Inżynier Kucharzewski podnosi trudności i ubytek, nienukionny przy tłuczeniu i mieleniu brył węgla.

P. Natanson informuje się, ile podobnych palenisk wykonano w praktyce?

Inżynierowie Zaborowski i Matecki podnoszą kwestję popiołu, szczególnie przy stosowaniu gorszych gatunków węgla lub torfu.

Inżynier Łatkiewicz wyraża się o samym pomysle bardzo pochlebnie, lecz przy braku rezultatów z praktyki zawodowej niepodobna nie zgoda orzec o szerszem znaczeniu jego dla przemysłu lub hutnictwa. Przeróbkę i ścieranie brył na mial węglowy uważa mówca za bardzo słabą stronę całego przedsięwzięcia.

W tym samym duchu przemawia inżynier Rossman.

Inżynier Knauff wątpi, czy w praktyce opłaci się przeróbka dobrych kotłów, o wydajności 80%, jakie posiada Warszawa przy wodociągach, skoro przewidyje się podniesienie efektu do 90% po dokonanych zmianach; owe 10% różnicy nie zrównoważą chyba podjętych nakładów, kłopotów i nienukionnych trudności przy całej manipulacji.

P. Rosenblum stawia kwestję z punktu ekonomicznego, i pyta, czy nowy pomysł dąży do zużytkowania olbrzymich zapasów mialu węglowego, nagromadzonego w każdej kopalni, czy też opiera się na proskowaniu węgla dostarczonego w kawałach? Pytanie takie tem więcej wydaje się usprawiedliwionem, że mial węglany jest materiałem opalowym ta-

nim, a w stosunku do węgla w bryłach stanowi różnicę około 33%.

Na pytania te i na zarzuty odpowiada p. Sierkowski, tłumacząc, że wynalazcy istotnie pragnęli przede wszystkim zużytkować mial węglany i bynajmniej zamiarem ich nie było tłuczenie i mielenie brył. W obmyśleniu jednak wszelkich ewentualności należało im też zastanowić się i nad tem, jak postąpić sobie z węglem dostarczonym w bryłach? Przy tej sposobności wspomnieli pan S. o ustawicznych zmianach, jakim podlegają ruszty i kosztach, jakie ulepszenia niemal corocznie pochłaniają.

Dyskusja przeciągnęła się w dalszym ciągu do godz. 11-ej w nocy, a w konkluzji przewodniczący, inżynier Kucharzewski, przed zamknięciem zebrania, streścił wnioski mówców w ten sposób:

Teoretyczna strona pomysłu przedstawia się dobrze, jednakże do orzeczenia o doniosłości proponowanych zmian i ulepszeń dla przemysłu wyczekiwać należy dalszych prób i doświadczeń, przedsięwziętych na wielką skalę.

Tak liczne i ożywione zgromadzenie w warszawskim oddziale Towarzystwa popierania ruskiego przemysłu i handlu dawno już nie pamiętamy, zainteresowanie się ogólne paleniskami, bez rusztu dowodzi chyba najlepiej, że wybór przedmiotu i dyskusja nad kwestją palącą znajdzie zawsze i chętnych mówców i licznych słuchaczy.

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 23-go lutego, o godz. 12-ej w południe, w wydziale administracyjnym magistratu warszawskiego, odbędzie się licytacja na dzierżawę czterech miejsc za Żelazną Bramą w ciągu lat trzech, z prawej strony wejścia główną bramą do Gościńskiego Dworu, na ustawienie szafek do sprzedaży drobnych towarów galanterijnych od rs. 12 za każde miejsce.

— D. 27-go i 28-go lutego oraz d. 1, 2 i 4-go marca odbywać się będą w m. Pułtusk posiedzenia zjazdu sędziów pokoju drugiego okręgu gubernji łomżyńskiej.

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donoszą nam pod dniem 20-ym b. m.: Prezesem Towarzystwa tatrzańskiego, w miejsce s. p. Władysława hr. Koziembrodzkiego, wybrano ks. Józefa Czartoryskiego. Wiceprezesem, oprócz dotychczas pełniącego te obowiązki dra Ferdynanda Wilkosa, wybrano dra Franciszka Kasparka, profesora uniwersytetu. Do wydziału Towarzystwa powołani zostali pp.: Kazimierz Langie, Leopold Świerż, ks. Sutor, hr. Janusz Tyszkiewicz i hr. Władysław Zamojski, właściciel Zakopanego. Pamięć zmarłego prezesa hr. Koziembrodzkiego członkowie Towarzystwa uczcili przez wysłuchanie stojący wspomnienia, jakie wygłosił dr. Ferd. Wilkosz, poczem obrady na znak żałoby na kwadrans zawieszono. Wszelkie reprodukcje widoków tatrzańskich wydział z uchwalił zgromadzenia rozesłać bezpłatnie redakcjom ilustrowanych czasopism zagranicznych. — Z Wiednia nadeszła tu wiadomość, iż poseł do rady państwa, dr. Lewakowski, otrzymał zezwolenie na rozpoczęcie przygotowywanych robót technicznych około budowy kolei z Zakopanego na Nowy-Targ i Szczawnicę do Starego-Sącza. Nie potrzeba się rozwodzić nad pożytkiem, jaki ze zbudowania tej kolei odnieśliby mieszkańcy wymienionych miejscowości, publiczność jeżdżąca do Szczawnicy i Zakopanego dla poratowania zdrowia i turyści obcy, których odstrasza dotąd od zwiedzania uroczysk Tatr wielka trudność i niewygody w komunikacji. — Prezesem tutejszego Towarzystwa technicznego wybrano inżyniera p. Stanisława Chruszczewskiego, wiceprezesem dyrektora szkoły techniczno-przemysłowej Jana Rottera. — Na benefis ulubienicy tutejszej publiczności, panny Trapszówny, teatr wystawił w sobotę krotchwilę w trzech aktach Ryszarda Ruszkowskiego p. t. „Już go mam”. Wesoła sztuka, z humorem grana, pomimo pieprznego założenia, bardzo się podobała. Benefisantka owacyjnie była przyjmowana; oprócz kwiatów i grzmiących oklasków ogółu widzów, otrzymała liczne upominki, dowodzące nieklamanej sympatii krakowian.

× „Falstaff” i „Re Lear”. W d. 13-ym b. m. po południu odwiedziła Verdiego medjołańska rada miejska w komplecie. W przemowie swojej burmistrz wspomnieli o nowej operze mistrza, „Królu Lirze”, wyrażając życzenie, aby już w r. p., jak obecnie „Falstaffa”, mógł ją świat przyjmować z zapalem. Verdi odparł z uśmiechem: „Dziękuję za życzenia, lepiej jednak nie stawiajmy daty”. Z odpowiedzi tej pokazuje się, że niewyčerpany kompozytor rzeczywiście nad nową operą pracuje. Ilość telegramów z życzeniami, odebranych ostatnimi czasy przez Verdiego, bajecznej dochodzi cyfry, wszystkie niemal miasta i miasteczka włoskie przesyłały je. Carvallo, dyrektor paryskiej Opery komicznej, nabył dla teatru swojego „Falstaffa”. Przekładu libretta na język francuski dokonał sam Boito, operę wszakże nie wcześniej pozna Paryż, jak w początkach r. p. Włochy za to poznają ją niebawem całe. Impresarj Piontelli z orkiestrą i śpiewakami, występującymi obecnie w „Scali”, zamierza odbyć po kraju wycieczkę i we wszystkich większych miastach wystawiać „Falstaffa”.

× Niestychanie skandaliczna sprawa, najbujniejszej urągająca fantazji, przeraziła poprostu najwyższe sfery towarzyskie stolicy rumuńskiej. Oto, co donoszą z Bukaresztu: „Niedawno temu przepadła tu bez wieści 12-letnia dziewczyna, której matka żadnych, ku ogólnemu zdziwieniu, nie czyniła kroków, w celu odnalezienia zaginionego dziecka. Przypadek dopiero doprowadził temi dniami pewną osobę, prywatnie starającą się na razie wysledzić prawdę, do następujących okropnych odkryć: Przed pięciu laty rozwiedziona księżna M. poznała w kąpielach Oena pewnego wyższego urzędnika, z którym blizkie niebawem zawiązała stosunki. Związek ten w r. z. dopiero uprawniony został w Bukareszcie. Z pierwszego małżeństwa swojego z księciem M. obecna pani D. posiadała czworo dzieci, a mianowicie trzy córki i syna; pierwsze oddano do zakładu wychowawczego, ostatniego zatrzymała matka przy sobie, ale po to tylko, aby się go wkrótce pozbyć na zawsze. Powierzyła go opiece wieśniaka jakiegoś w miejscowości Trigul-Trotuszułui, gdzie po krótkiej a nagłej chorobie dziecko zmarło. Wypadek ten nie wzruszył zgola matki, spędzającej miodowe miesiące w Oena, a choć od Trigul-Trotuszułui 10 kilometrów ją tylko dzieliło, nie zjawiła się wcale na pogrzebie syna. Już od kilku miesięcy obiegała po miejscowości kąpielowej pogłoska, iż dziecko na żądanie matki otruto; nie na tem wszakże koniec okropności. Pozostały jeszcze trzy córki, które tak matce ich, jak i ojczymowi, zagradzały drogę do pełnego szczęścia i znacznej fortuny. Niebawem po śmierci syna pani D. wraz z mężem przeniosła się do Bukaresztu i zabrała do siebie córki z pensjonatu. Ohydne dla dziewcząt teraz rozpoczęło się życie; ojczym dwie starsze, 14-to i 12-letnią, wstrętnemi prześladował żadaniami i młodszą z nich nawet uwiódł. Znieść tego nie mogła nawet nieludzka matka i w przystępie szalu zazdrości strzeliła dwa razy z rewolweru do męża, chybiła go wszakże. Później pogodziła się z nim zupełnie i próbowała z nim do spółki pozbyć się dzieci przez oddanie ich cyganom. Zamach ten nie udał się z powodu oporu, stawianego przez najstarszą z córek. Wkrótce potem zginęła wrzeczko bez wieści jedna z dziewcząt, a mianowicie 12-letnia, przez ojczyma uwiędziona, a jak się okazało, w rzeczywistości padła ofiarą gwałtu i prześladowań matki, na śmierć zamęczona. O zbrodniach tych uwiadomione obecnie władze sądowe zarządziły temi dniami śledztwo i uwięziły parę nieludzkich małżonków, należących do najwybitniejszych rodzin rumuńskich.”

× Lew bohaterem. Popisujący się niedawno bokowaniem w Paryżu kangur niebezpiecznego w łaskach publiczności znalazł rywala w „osobie” lwa boksera, bawiącego chwilowo w Londynie. Przywiózł go tam herkulesowych kształtów murzyn, nazwiskiem Alicamonsa i we dwóch różne wyprawiają harce. Lew „Prince” niezawśnie jednak bywa grzecznym, na pierwszym zaraz bowiem popisie dał się murzynowi pokonać dwa razy, za trzecim jednak potężnem uderzeniem łapy powalił go i gdyby nie szybki ratunek, bodaj czyby go nie był rozszarpał. Alicamonsa, o ile na to policja pozwoli, po całej Europie zamierza odbywać wycieczki.

BANKI MYDLANE.

Słodka pigułka.

Noc. Panna Agata, osoba szarpnięta już zębem czasu a mocno przez macochę Naturę na urodzie upośledzona, przechodzi przez pustkowia podmiejskie.

Tu spotyka ją włóczęga, który pannie Agacie odbiera zegarek, portmonetkę, parasolkę, mantylkę, wszystko, jednym słowem, co przedstawia jakąkolwiek wartość.

W chwili, gdy ma już opuścić swoją ofiarę, rzeźmieszek rzecze:

— A teraz, moja pani, wiedz, iż młoda i piękna kobieta nie powinna nigdy chadzać samotnie po nocy...

I—o dziwo!—ograbiona panna Agata odchodzi... uśmiechnięta i rozpromieniona.

Poetyczne dziewczę.

Kochana mam dziewczynę!
Figlarna jest, jak kotka.
Jak kwiatek taka świeża,
A jak cukierek słodka...

Szczególniej to w niej cenię,
Otwarcie wyznać muszę,
Że czuła ma, wrażliwą
I poetyczną duszę.

Naturę kocha wielce,
A nade wszystko kwiaty:
We włosach nosi róże,
U gorsu zaś bławaty.

I ptaki kocha także:
Na miękkim, ciemnym piasku
Kolibra nosi stale
Na swoim kapeluszu.

Godziny całe spędza
Tam, gdzie lip szpaler gesty:
Szum drzew tak przypomina
Jedwabnych spódnic chrzęsty!

W strumyka czyste wody
Z lubością wielką zerką,
Zwiaszcza, gdy... na przechadzce
Zapomni wziąć lusterka...

NEKROLOGJA.

† **Ś. p. Władysław Młodzianowski**,
b. urzędnik warszawskiego kantoru Banku Państwa, wdowiec, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, dnia 21-go lutego r. b. zasnął w Bogu, przeżywszy lat 86. W głębokim smutku pozostali: matka, siostry i bracia zaprasza krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające dnia 24-go lutego, t. j. w piątek, o godzinie 10-ej i pół zrana, w kościele św. Antoniego (po-reformackim) przy ulicy Senatorskiej, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 4-ej po południu, na cmentarz powązkowski. 2-756—

† **Ś. p. August Rozdajczak**,
syn Edwarda i Józefa z Gryźwskich małżonków Rozdajczak, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, zakończył życie dnia 21-go lutego r. b., przeżywszy lat 19. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w dniu 23-im b. m., o godzinie 10-ej i pół zrana, w kościele św. Aleksandra, a następnie o godzinie 4-ej po południu wyprowadzenie zwłok na cmentarz powązkowski. Na te smutne obrzędy rodzice zapraszają krewnych, przyjaciół i kolegów. Oddzielne zaproszenia rozsyłane nie będą. 3-751—

† **Ś. p. Edward Rudolf Załuska**,
opatrzony św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 21-go lutego 1893 r., przeżywszy lat 34. Pogrzebeni w głębokim smutku: matka, żona z synem i siostra zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w dniu 23 im lutego, to jest we czwartek, o godzinie 11-ej przed poł., w kościele św. Aleksandra, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 4-ej po południu na cmentarz powązkowski. 2-742—

† **Ś. p. Kazimierz Grodzki**,
radca kolegjalny,
opatrzony św. Sakramentami, zasnął w Bogu dnia 11-go lutego r. b. w majątku Szorce-Krynice, przeżywszy lat 79. Pochowanie zwłok na miejscowym cmentarzu odbyło się w dniu 13-ym lutego r. b. —746—

† **Karolina Julia VETTER**,
z domu MENDE,
obywatelka,
po ciężkich cierpieniach, zasnąła w Bogu dnia 21 lutego 1893 r., przeżywszy lat 67. Pogrzebeni w głębokim smutku: córka, synowie i synowa, zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z mieszkania w domu pod Nr 20 ulica Świętokrzyska do dworca drogi żelaznej nadwiślańskiej, dla przewiezienia do grobów familijnych w Lublinie, dnia 23 go lutego, to jest we czwartek, o godzinie 11-ej przed poł., a następnie na wyprowadzenie zwłok w Lublinie z kościoła ewangelicko-augsburskiego na cmentarz miejscowy tegoż wyznania dnia 25-go lutego, to jest w sobotę. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 262

† **Ś. p. Stanisława hrabiego Małachowskiego**,
odprawione będzie we czwartek, dnia 23-go lutego, jako w dziesiątą rocznicę śmierci, w kościele św. Krzyża przed wielkim ołtarzem, o godzinie 10-ej zrana, nabożeństwo żałobne, na które zaprasza się krewnych, przyjaciół i znajomych. —704—

† W dniu 23-im lutego, o godzinie 11-ej przed poł., w kościele św. Piotra i Pawła na Koszykach odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę
Ś. p. Ludwika z Eyssmontów IVANOFF,
na które pogrążone w smutku dzieci zapraszają krewnych i znajomych. —753—

† Dnia 23-go lutego, we czwartek, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci męża mego ś. p.
Józefa hr. Wielhorskiego
odbędzie się msze święte, o godzinie 10-ej i pół zrana, w kościele św. Krzyża, na którą uprzejmie zapraszam krewnych, przyjaciół i znajomych, i o szczerą modlitwę proszę. 4-718—

† W dniu 23 lutego r. b., to jest we czwartek, o godzinie 10-ej i pół zrana, w kościele Wszystkich Świętych na Grzybowie, odprawione zostanie nabożeństwo żałobne za duszę
Ś. p. księdza Józefa Niemczewskiego,
proboszcza parafii Niegów, dekanatu radzyńskiego, na które koledzy zmarłego zapraszają przyjaciół, znajomych i wiernych. 2-707—

† **Anna z Klawów Haberbusch**,
wdowa po przemysłowcu i obywatelu,
przeżywszy lat 64, po krótkich cierpieniach, zmarła dnia 21-go lutego r. b. Pogrzebeni w głębokim smutku: synowie, córka, zięciowie i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok dnia 23-go lutego, to jest we czwartek, o godzinie 3-ej po południu, z kaplicy przy ulicy Mylnej na cmentarz ewangelicko-augsburski. 261

† W dniach 23 i 26 lutego, o godzinie 10-ej zrana, w kościele św. Aleksandra, odprawione będą msze święte za duszę
Ś. p. Augusta i Elfrydy hr. Zamoyskich. 714

† Dnia 24-go lutego, o godzinie 10 i pół zrana, w kościele św. Krzyża odbędzie się msza święta za duszę
Ś. p. Laury Niewiarowskiej. —738—

† Za duszę ś. p. Władysława Emanuela księcia Lubomirskiego,
odbędzie się nabożeństwo, o godz. 10 i pół zrana, w kościele św. Aleksandra, w sobotę, dnia 25-go lutego. 2-737
† Dnia 23 lutego, to jest we czwartek, jako w dzień imienin
Ś. p. Romany z Jabłońskich Wasilkowskiej,
odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele Narodzenia N. Marii Panny (po-karmelickim) na Lesznie, o godzinie 8 i pół zrana, na które zaprasza pozostała rodzina. —741—

† Dnia 23-go lutego, to jest we czwartek, jako w rocznicę śmierci
Ś. p. Jana hrabiego Tyszkiewicza,
odbędzie się msza święta za spójność jego duszy w kościele św. Krzyża, o godzinie 10-ej zrana. —758—

† Za spójność duszy
Ś. p. Cecylii z Wołowskich Gładkowskiej,
zmarłej w grudniu 1892-go r., odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Przemienienia Pańskiego (po-kapucyńskim) w sobotę dnia 25-go lutego, o godzinie 10-ej zrana, na które pozostały ojciec, mąż i córka zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —680—
† W czwartek d. 23-go lutego, jako w szesnastą rocznicę śmierci

Ś. p. Ottona Starzyńskiego,
mecenasa, w kościele katedralnym św. Jana odbędzie się żałobna wotywa w kaplicy Pana Jezusa, o godzinie 10-ej zrana, na którą pozostała żona z rodziną zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —735—
† We czwartek d. 23-go lutego r. b. za spójność duszy
Ś. p. hrabiów Zygmunta i Krasińskich,
ojca i syna, jako w rocznicę ich zgonu, odprawiać się będzie żałobne nabożeństwo w kościele św. Krzyża przed wielkim ołtarzem, o godzinie 11-ej zrana. —733—
† Wszystkim znajomym, życzliwym i kolegom, którzy złożyli dowód przyjaźni przy odprowadzeniu na miejsce wiecznego spoczynku zwłok

Ś. p. Piotra Kaznowskiego,
zmarłego w Łodzi dnia 18-go b. m., niniejszem zasyla serdeczno podziękowania. 260
Matka z rodziną.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego“.

Petersburg 22-go lutego. (Tel. Ajen. półn.) — Z powodu śmierci generał-gubernatora nadamurskiego, Korfa, wdowa po zmarłym została zaszczycona następującym telegramem Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana: „Jestem wielce wzruszony i zmartwiony nagłą śmiercią męża pani. Ciężko jest utracić tak sumiennych, pożytecznych i nieporównanych, jakim był mąż pani. Niechaj w tej okropnej stracie Bóg panią pocieszy i sił doda.“
Petersburg 22-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — Dziś ogłoszona została Najwyższej zatwierdzona usta-

wa Towarzystwa wzajemnej pomocy majstrów przędzalni, fabryk tkackich i innych fabryk w Łodzi.

Petersburg 22-go lutego. (Telegr. Aj. półn.) — Jak donoszą Mosk. wied., rząd niemiecki ma w dniu dzisiejszym doręczyć posłowi russkiemu, hr. Szuwałowowi, projekt traktatu handlowego russo-niemieckiego.

Petersburg 22-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — Według informacji Mosk. wied., zamierzone zostało wprowadzenie cła na przywóz i wywóz russkich biletów kredytowych za granicę w rozmiarze jednej kopiejki od stu rubli.

Petersburg 22-go lutego. (Tel. Aj. północ.) — Nastąpiło zezwolenie na utworzenie w Białymstoku komitetu handlu i rękodziel.

Petersburg 22-go lutego. (Tel. Ajen. półn.) — W Samarkandzie bawełna idzie w cenę. W Bucharzo placą za pud 6 rs. 80 kop.

Petersburg 22-go lutego. (Tel. Aj. półn.) — W dniu wczorajszym zakończył tu życie ochmistrz Dworu hr. Konstanty syn Franciszka Ożarowski.

ORGANIZACJA ROLNIKÓW.

Berlin 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Zwrócił tu na siebie powszechną uwagę artykuł *Norddeutsche Allgemeine Ztg.*, witający sympatycznie sobotnie zgromadzenie rolników w Tivoli, na którym zorganizował się związek agrarny. Organ półurzędowy powiada, że rolnicy mają wszelkie prawo do solidarnej obrony swych interesów.

WYBÓR W LIGNICY.

Berlin 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Przy wyborach uzupełniających do parlamentu rzeszy z okręgu lignickiego, według nieurzędowych obliczeń, otrzymał wolnomyślny Jungfer 5,200 głosów, socjalista Kühn 4,100, antysemita Hertwig 2,400 i konserwatysta hr. Rothkirch-Trach 400 głosów. Konserwatyści głosowali przeważnie za antysemitą. Przyjdzie prawdopodobnie do ściślejszego głosowania pomiędzy wolnomyślnym a socjalistą.

REFORMA WYBORCZA.

Londyn 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — Minister dla rządów autonomicznych, Fowler, wniósł do izby gmin bil o reformie prowadzenia list wyborczych, w celu uproszczenia i udokładnienia tychże. Zamieszkanie przez trzy miesiące w pewnym okręgu uprawnia do zapisania w rejestrze wyborcze tegoż. Izba przyjęła bil w pierwszym czytaniu.

REFORMY FABRYCZNE.

Londyn 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Minister spraw wewnętrznych, Asquith, zaproponował drugie czytanie bilu o odpowiedzialności pracodawców. Zasadą bilu jest, że jeżeli kto dla własnej korzyści użytkuje z sił, których użycie przedstawia ryzyko dla innych, musi być odpowiedzialnym za skutki. Pracodawca wszakże ma prawo niedbalstwo robotnika przytoczyć, jako motyw usprawiedliwiający. Chamberlain postawił poprawkę, żądającą odszkodowania robotników za doznane skaleczenia i straty, wynikłe ze zwyczajnego toku roboty.

BLEICHRODER.

Berlin 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — Spuściznę po Bleichroederze szacują na 70 do 100 milionów marek. (Według szacunku podatkowego z r. 1891-go, Bleichroeder obowiązany był do płacenia 88,200 marek podatku dochodowego rocznie, która to suma odpowiada dochodowi rocznemu 2,940,000 do 3,000,000. Wyżej opodatkowane były w Prusiech tylko trzy majątki: pewnego właściciela na Szląsku 3³/₄ milionów dochodu rocznego, Rothszylda frankfurckiego 4¹/₂ milj. i Kruppa 6 milionów; przyp. red.)

LEROYER.

Paryż 22-go lutego. (Telegr. pryw. Kur. W.) — Deputacja senatu, która udawała się do prezesa Leroyer z prośbą o cofnięcie dymisji, otrzymała odmowną odpowiedź. Leroyer zmuszony jest osiąść na południu, aby szukać ulgi dla swych cierpień nerwicznych. (Leroyer, urodzony r. 1816-go w Genewie, był wy-

sokim urzędnikiem sądowym; w r. 1879-ym ofiarowano mu urząd prokuratora jeneralnego przy trybunale apelacyjnym, którego nie przyjął, wkrótce potem został ministrem w gabinecie Waddingtona, a od r. 1882-go wybierany był stale na prezesa senatu; *przyp. red.)*

Paryż 22-go lutego. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — W liczbie kandydatów do godności prezesa senatu wymieniani są prócz Ferryego: senator Challemlacour, gubernator banku Magnin, minister finansów Tirard, senatorowie: Juljusz Simon i Bardoux, a wreszcie były prezes ministrów Loubet. Najwięcej widoków zdaje się mieć Ferry. Liczy on na 150 głosów republikańskich i na wstrzymanie się prawicy od głosowania.

Paryż 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Wybór prezesa senatu w miejsce Leroyera nastąpi w piątek.

PRZESILENIE W LIZBONIE

Lizbona 22-go lutego. (Tel. pr. Kur. War.) — Skutkiem podania się gabinetu Diasa Ferreiry do dymisji, król powołał do siebie przewodzcę partii odrodzenia (*regeneradores*), Serpę Pimentela i przewodzcę postępowców, Luciana Castro.

Lizbona 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Podanie się gabinetu Diasa Ferreiry do dymisji nastąpiło z powodu, że król nie zgodził się na proponowane przez niego rozwiązanie kortezów. Serpa Pimentel doradził królowi, aby powierzył utworzenie nowego gabinetu prokuratorowi jeneralnemu, Hintze Ribeiro.

WALKI W MAROKU

Londyn 21-go lutego. (Tel. pr. Kur. War.) — Z Tangeru donoszą, że ludność górska wtargnęła do miasta Uessan i spłądowała je. Mieszkańcy bronili się heroicznie i wymordowali wielu napastników. Walka trwała cztery godziny.

OWACJE DLA MASCAGNIEGO

Berlin 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Wczoraj Mascagni dyrygował w operze królewskiej „Cavalleria rusticana” i był przedmiotem gorących owacji. Obecny na przedstawieniu cesarz wezwał go do łóż i ostentacyjnie obsypywał komplementami. (Mascagni przybył do Berlina dla kierowania próbami z „Braci Rantzau”, których premjera w sobotę.)

KONFERENCJA CHOLERYCZNA

Brezno 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Zebranie się międzynarodowej konferencji cholerycznej odroczono do d. 5-go marca

CHOLERA

Budapeszt 22-go lutego. (Tel. pryw. K. W.) — Cholera zupełnie wygasła. Ogółem było 810 wypadków.

Petersburg 22-go lutego. (Tel. Ajen. półn.) — W gubernji podolskiej zmarło na cholerę od d. 26-go grudnia do 16-go stycznia osób 196, w gubernji kijowskiej od 28-go grudnia do 24-go stycznia 44.

Wiedeń 21-go lutego. (Tel. Ajen. północnej.) — Ze Lwowa donoszą, że z powodu jubileuszu biskupa Papieża, młodoruskie stronnictwo urządziło zebranie, na które przybyli reprezentanci władz. Członkowie stronnictwa staroruskiego nie byli obecni. Studenci ruscy urządzili przy tem demonstrację przeciw Papieżowi, metropolicie Sembratowiczowi i profesorowi uniwersytetu, Izidorowi Szaraniewiczowi. Przyczyną tego była mowa, w której prof. Szaraniewicz słał Papieża, jako obrońcę nie tylko religii katolickiej, ale także i prawosławnej. Na galerji wzniesiono okrzyki: Tuszemki. Tak nazywa się miejscowość w Galicji wschodniej, której ludność za zgodą Papieża, wyznanie grecko-katolickie zamieniła na rzymsko-katolickie, co w swoim czasie wśród ludności ruskiej wywołało wielkie niezadowolenie. Na galerję przybyła natychmiast policja, która nie pozwoliła na dalsze zamieszanie. Metropolita Sembratowicz studenci przyjęli okrzykami: *Pereat!*

Berlin 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Pogłoski, rozsiewane przez prasę francuską, jakoby

tutejszy poseł rzeczypospolitej, Herbet, miał być odwołany, uważają tu za nieuzasadnione.

Rzym 22-go lutego. (Telegr. pr. Kur. W.) — Izba deputowanych ma dzisiaj obradować nad interpelacją w sprawie rozmowy Crispiego z redaktorem Fanfulli.

Bukareszt 22-go lutego. (Tel. pr. Kur. W.) — Izba deputowanych zezwoliła na dopuszczanie cudzoziemców i żydów do państwowych szkół przemysłowych, wszakże tylko za opłatą. Niebezpieczeństwo przesilenia ministerjalnego zażegnane.

Belgrad 22-go lutego. (Tel. pr. Kur. War.) — Kasjer w ministerjum finansów, z powodu wielkiego sprzeniewierzenia, został aresztowany.

Ateń 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. W.) — Dyrektor Banku kredytowego, Apostolides, odebrał sobie życie.

Berlin 22-go lutego. (Tel. pryw. Kur. War.) — Ruble w gotówce 215 60 (wczoraj 216.30)
Ruble na dostawę 215 50 (wczoraj 216.—)

Z SĄDÓW.

Sprawa Bogusławy Brzezickiej.

Termin ogłoszenia motywów znanego czytelnikom wyroku sądu okręgowego z dnia 3-go b. m. w sprawie Bogusławy Brzezickiej, zapowiedziany pierwotnie na dzień 27-my b. m., uległ przyspieszeniu.

Rzeczona formalność proceduralna, po uprzednim zawiadomieniu o tem interesowanych, odbyła się dziś właśnie.

O godzinie 12½ z południu, do sali I-go wydziału karnego wprowadzono w tym celu wezwana z więzienia Brzezicką i podsekretarz Rudziński, wobec członka sądu Ostrowskiego i podprokuratora Żandra, odczytał on nową wyrok, którego motywy zredagował członek sądu, p. Pylkot.

Czynność ta, przy której, oprócz podsadnej, byli obecni także adwokaci: Kamiński i Kijeński, trwała bardzo krótko.

Oskarżona wysłuchała wyroku w milczeniu. Zasady wyroku podamy dokładnie czytelnikom *Kurjera* w numerze jutrzejszym.

Dziś zaznaczamy, że wyrok, względnie do objętości aktu oskarżenia i protokołu sesji stosunkowo krótki — zawiera cztery arkusze tekstu i traktuje przeważnie o kwestji poczytalności podsadnej i o zasadach odmowy uprzedniego oddania jej pod obserwację lekarską.

Dodajmy, że wraz z wyrokiem przedstawiono też stronie protokół posiedzenia sądu z d. 30-go i 31-go stycznia i z 1, 2 i 3-go lutego, opracowany przez podsekretarza Rudzińskiego i obejmujący 50 arkuszy pisma. F. N.

GIEŁDA

Warszawa 22-go lutego.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie brzmiały różnorodnie, zapowiadały bowiem 216.25 i 216.25 w zaofiarowaniu i 216, co się równa kursom 46.25 i 46.30 bez kosztów, a otrzymane nadto depesze twierdziły, iż tendencja giełdy tamtejszej, pomimo sprzedaży realizacyjnych, jest mocna. Petersburg cenil Londyn z odbiorem natychmiastowym po rs. 9.42. Nasze zebranie giełdowe rozpoczęło dziś obroty kursem 46.42½ (równia 215.40 m. bez kosztów) za Berlin wpłatowy, który obniżono wobec podaży waluty z bardzo poważnej strony do 46.32½ (t. j. 215.90 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 10 kop. i 12½ kop. przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego na korzyść rubli. W dostawach robiono dziś bardzo dużo. Sprzedano dostawy z odbiorem codziennym stosownie do woli kupującego z terminem trzymiesięcznym po 46.50 i do końca marca r. b. po 46.40 i 46.37½, a dostawy z odbiorem stałym w końcu maja r. b. 46.45 i w końcu b. m. po 46.45.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 46.42½, 46.40, 46.37½, 46.35 i 46.32½, przy kursach podstawowych po 46.37½ i 46.35. Inne niemieckie krótkoterminowe miasta bankowe oddawano po 46.15, jak twierdzi cedula. Londyn krótki bez obrotów. Za Paryż krótki osiągnęto po 37.67½. Wiedeń krótki bez ruchu.

Dyskonto bankowe w Berlinie 3%, w Londynie 2½%, w Paryżu 2½% i w Wiedniu 4% w stosunku rocznym. Wartość walut nie notowanych urzędowo: przekazy krótkie na Londyn 9.47, na Paryż 37.85 i na Wiedeń 78.60.

W papierach obroty średnie, lecz żywe, przy tendencji mocnej. Jedynie listy zastawne ziemskie trzymały się słabo z tych samych, co wczoraj powodów. Żądano za listy likwidacyjne po 99.20 i po 99.—, względnie do wielkości odcinków, a otrzymano za kilka tysięcy rubli w sztukach po rs. 500 po 98.95, oraz po 98.90 za kilka tys. w drobnych odcinkach. Pożyczki wschodnie w zaofiarowa-

niu nominalnem po 103.50 II-ej emisji i po 105.25 III-ej em. Zabrano kilkadziesiąt sztuk listów premjowych szlacheckich po 195.25. Pożyczki wewnętrzne 4% ceniona po 96.15 I-ej serii z r. 1887-go i po 95.50 trzy następne serie, a nabyto kilka tysięcy I-ej serii po 95.90, oraz większą sumę trzech dalszych seryj po 95.20 i 95.25.

Sprzedano rs. 20,000 4% obligacji kolei moskiewsko-kazańskich po 98.75.

Godzina 12-ta. Usposobienie giełdy dla walut obcych słabe, wyczekujące.

Nieurzędowe kursy żądano: za Berlin krótki 46.50, za Londyn krótki 9.45, za Paryż krótki 37.77½ i za Wiedeń krótki 78.50 W. O.

Cyrk Ernesto Ciniselli

Dziś wielkie przedstawienie składające się z nadoborowego programu.

Szczegóły w afiszach.

Początek o godz. 8 wieczorem.

226r

Dr **Jakób Halpern**, b. lekarz na klinikach zagranicznych. Choroby **skórne i weneryczne**. Do 10 r. i od 3—5 po p. Nowy-Swiat 36. 691

— Lecznica dla zwierząt przyjmuje na stałe i udziela porad od 9—2 po poł. Świętokrzyska 31. 688

A- RALLET & Comp.

Mydła toaletowe, Woda Kolońska, Kwiatowa, Perfumy, Pudry itp. wyroby **fabryki Rallet** sprzedają się we wszystkich sklepach z perfumerją. 545

— Dr **Kazimierz Szmakfefer** powrócił z zagranicy. Choroby weneryczne i skórne. Ulica Świętokrzyska nr 5. Od 1—4 po poł. 611

5% Pożyczka Premjowa II-ej Emisji
asekurację od losowania **1 (13) marca 1893** roku przyjmuje dom bankierski

Maurycy Nelken i S-ka

Krakowskie-Przedmieście nr 71

Tabelki losowań kantor wydaje bezpłatnie. 254r

Dentysta F. Ziemiański

przeprowadził się do domu własnego ul. **Lipowa nr 5**, przyjmuje od 10-ej r. do 5-ej po poł. 727

ADOLF WINA WER

adwokat przysięgły, przeprowadził się na Nowy-Swiat nr 59. 736

Bank Dyskontowy Warszawski

podaje do wiadomości publicznej, że na akcje XVI emisji wileńskiego Banku Rolniczego przyjmować będzie pierwszy wniosek w ilości rs. 175 na akcję, z doliczeniem rs. 1 kop. 25 tytułem podatku stemplowego czyli razem rs. 176 kop. 25, a to do 10 (22) marca r. b. włącznie. 744

Jedna akcja mającej się wypuścić emisji wydawaną będzie na każde 20 sztuk akcji poprzednich seryj.

— Dr **Stanisław Witkowski**, ord. klin. ter. W. C. U. wyjechał zagranicę. 748

WARSZAWSKIE

Towarzystwo Dobroczynności

ma honor zawiadomić członków swoich, że w dniu 13 (25) lutego r. b., to jest w sobotę, o godz. 5-ej po południu odbędzie się w gmachu Towarzystwa na Krakowskim-Przedmieściu nr 62, posiedzenie zgromadzenia centralnego na które szanownych członków o liczne zebranie uprzejmie się zaprasza, gdyby zaś w dniu tym nie zebrała się odpowiednia liczba § 27 ustawy przewidziana, w takim razie zgromadzenie centralne stosownie do ustawy Towarzystwa odbędzie się za tydzień, to jest w dniu 20 lutego (4 marca) r. b. w sobotę, o godz. 5-ej po południu bez względu na liczbę przybyłych członków.

W Warszawie d. 9 (21) lutego 1893 r.

Prezes zarządu **Wiktor Ronikier**.

Członek sekretarz Towarzystwa

259r

J. Heppen.

L. MIAŠKOWSKI i S-KA,

Sprzedaż odbywać się będzie na arszyny.

DEUGA № 5; 8r
oraz w sklepach „Merkury”.

BOGUSŁAW HERSE,

SENATORSKA 10.

WYPRZEDAŻ towarów wysortowanych łokciowych, Kapeluszy,
KONFEKCJI, KORONEK i WSTAŻEK.

DETALICZNA SPRZEDAŻ

Najwyżej zatwierdzonego Towarzystwa Manufaktury
P. M. Riabuszyńskiego i Synów,
w Głównym Składzie Jarosławskich i Kostromskich Plócien,

Moskiewski Magazyn, Bielańska № 7.

Polecamy wyroby powyższego fabrykanta jako najlepsze

Madapolamy, Szyrtyngi, Kreasy na koszule i białinę pościelową.
Brylantyny, Dymki, Piki, Nendzaki i t. p.

263

OSTRYGI

HOLENDERSKIE

nadchodzą codziennie

do Handlu Win i Delikatesów
Ant. Stepkowskiego,

Wierzbowa Nr 9.

Prawo Cywilne Królestwa Polskiego,

z wyrokami b. IX i Kassacyjnego Departamentów Senatu,
przez **Stawskiego i Kleinermana.**
Cena za 2 t. rs. 7 kop. 50, z przesyłką rs. 8 kop. 50, w oprawie
rs. 9, z przesyłką rs. 10.

Zbiór Wyroków Warszawskiej Izby Sądowej

w sprawach cywilnych (1876—1891), ułożył **Fedorowicz.**
Cena rs. 2, z przesyłką rs. 2 kop. 30, w oprawie rs. 2 kop. 70,
z przesyłką rs. 3.

Skład główny w księgarni **M. P. Karbasnikowa**
w Warszawie, **Nowy-Swiat Nr 67.**

294

Pozwolone przez Moskiewski Urząd Lekarski.

MYDŁO

PROWIZORA

A. M. OSTROUMOWA,

usuwa zupełnie owrzodzenia na głowie i zapo-
biega wypadaniu włosów.

Sprzedaje się po kop. 30 za kawałek we
wszystkich aptekach i magazynach aptecznych.
Skład dla Królestwa w aptece Mag. Farm.
W. Karpińskiego w Warszawie. Skład
dla Rosji: Moskwa, Pokrowka, Masz-
kow Per., d. Mierkułowa.

213r

!Proszę ostrzegać się od podrabiania i naśladowania.

Składy materiałów aptecznych i farb HENRYKA WELT,

w WARSZAWIE.

Skład Główny: **Przejazd 5, dom własny.**
Filja: **Nalewki nr 11, wprost ogr. Krasińskich,**

polecają otrzymane na skład główny znane ze swej dobroci wyroby toaletowe
St.-Petersburskiego Chemicznego Laboratorium
jako to: mydła, wody koloniskie zwyczajne i kwiatowe, pudry, eliksiry
itd., które sprzedają się detalicznie i hurtowo po cenach fabrycznych. Składy za-
opatrzone są we wszelkie artykuły w zakres gospodarstwa domowego wchodzące, jak:

Oliwę Nicejską wyborową,

Octy stołowe,

Esencje do robienia octu,

Farbki do bielizny i krochmal w różnych gatunkach,

Proszek perski i dalmacki i t. d.

Polecam również świeżo otrzymane

TRAN LECZNICZY z Bergen.

Wszystkie towary są w wyborowych gatunkach i sprzedają się po cenach niskich.

Henryk Welt.

TELEFONU nr 375.

94

Istniejąca od roku 1856

Parowa Fabryka Musztardy

A. SCHWEITZER,

Królewska 23, znanej dobroci wyrób swój, sprzedaje
na garnce, kwatki i słoiki i tenże poleca.

296

NAJWYŻEJ Zatwierdzone

**Towarzystwo Akcyjne dla rozwinięcia chmielarstwa
i handlu chmielom krajowym.**

ODDZIAŁ W WARSZAWIE,

przy ulicy **SOLEC Nr 41.**

sprawdza zagraniczne sadzonki chmielowe w gatunkach, najlepiej nadających się
do tutejszych warunków.—Informacje udziela chętnie.

283

W Dominium Wasocze i Piotrkowiec,

stacja pocztowa Konin, jest do sprzedania
dwadzieścia osiem sztuk wołów opasowych.
Skopów sztuk sto pięćdziesiąt.

268

RÓZANE

MYDŁO GLICERYNOWE.

Najwytworniejsze mydło Glicerynowe,
przezroczyste

JAK KRYSTAŁ,

dzięki swej znakomitej własności, wiel-
ce rozpowszechnionem zostało.

Znaczna zawartość gliceryny, oszczę-
dność skutkiem obfitej piany, bardzo
przyjemny i delikatny zapach róży; oto
są przymioty, w wysokim stopniu pod-
noszące wartość tego mydła.

Wyroby № 4711 otrzymywać można
w znaczniejszych perfumeriach i skła-
dach materiałów Aptecznych w Rosji
i zagranicą.

214r

Ostrzega się przed naśladowaniem.

0 wiorst 30 od Wołoczysk

w gubernji Wołyńskiej, do sprzedania: De-
bów 3,000, Jesionów 2,000, Jaworów 2,500,
Klonów 3,000, Brzostów 500, Lip 5,000 i
drew grabowych 2,000 sażni.—Dla powzięcia
bliższych informacji udawać się należy do
Domu Handlowego **A. Danilewskiego i**
Spółki w Kijowie.

212

FABRYKA i MAGAZYN

MEBLI

BAMBUSOWYCH

M. STANKIEWICZA,

TREBACKA, róg NOWOSENATORS.

POLECA OGROMNY WYBÓR

MEBLI i MEBELKÓW DO

SALONÓW, BUDUARÓW, POKÓJ,

GABINETÓW i t. p.

—o—

Oprawia malowidła i hafty w bambu-
sowe meble. Wybór stolików do ma-
lowania na drzewie.

—o—

NOWE TRANSPORTY

JAPONSZCZYZNY

ZNÓW NADESZŁY.

—o—

CENY NIZKIE i STAŁE.

PRZY WIEKSZYCH ZAKUPACH

ODSTĘPUJE SIĘ RABAT.

278

Energiczny pracowity

MŁODY CZŁOWIEK,

pracujący od 9 lat na drodze handlowej w
dziale biurowym, który skończył szkoły za-
granicą, zna języki: polski, niemiecki i rus-
ki oraz buchalterję podwójną, poszukuje
zaraz zajęcia w Warszawie lub na prowincji.
—Ostatnio zajmował posadę kasjera w
fabryce.—Najlepsze referencje. Oferty przy-
muje Kur. Warsz. pod „K. A. R. O.”

265

Pozostawiono,

przejeżdżając w Niedziele o 10 w. z Mar-
szałkowskiej na Plac Krasiński, w drodze,
8 wideley, 7 noży, z literami Ch. D. N.—
Upraszam o zwrot tychże na Nowowiniar-
ską № 2, Jakont, za sówitą nagrodą.

284

S. GĄSIOROWSKI,

Nowy-Swiat Nr 49, — poleca:

Ample i Latarnie weneckie stylowe. Żardinierki, Wazony, Lichtarze.
Nowość! Stoly do kart oryginalne i tanie: 237R**Główny Zarząd Dróg Południowo-Zachodnich,**

niniejszem podaje do wiadomości publicznej, że w celu ułatwienia i przyspieszenia komunikacji, oraz możliwego zwiększenia wygod podróży dla osób, jadących z północno zachodnich okolic na **kontrakty Kijowskie** i powracających z tychże, pomiędzy **Brześciem i Kijowem** ustanawiają się dodatkowe pociągi Nr 1 i Nr 2, które kursować będą: **na początku kontraktów 5, 6, 7 i 8 Lutego** starego stylu z Brześcia i 6 i 7 Lutego z Kijowa i **w końcu kontraktów 20, 21, 22, 23 i 24 Lutego** starego stylu z Kijowa i 21, 22 i 23 Lutego z Brześcia, według następującego rozkładu jazdy:

STACJE:	Pociąg dodatkowy pociąg. Nr 2-gi.		STACJE:	Pociąg dodatkowy pociąg. Nr 1-szy.	
	Czas przychodu.	Czas odchodu.		Czas przychodu.	Czas odchodu.
	g. m.	g. m.		g. m.	g. m.
Brześć Centralny.	--	wieczorem. 10—13	Kijów	--	kur. p. Nr 3. wieczorem. 6—16
Kowel	12—49	12—59	Fastów	7—39	7—44 nadzw. Nr 3.
Kiwerce	2—20	2—25	Koziatyn	9—38	9—58
Zdobunów	4—02	4—10	Berdyczów	10—27	10—28
Szepetówka	5—43	5—48	Peczanówka	11—44	11—49
Peczanówka	6—55	7—00	Szepetówka	12—54	12—59
Berdyczów	8—16	8—17 kur. p. Nr 2.	Zdobunów	2—28	2—36
Koziatyn	8—48	9—08	Kiwerce	4—09	4—14
Fastów	10—57	11—05	Kowel	5—35	5—45
Kijów	12—18	dnia.	Brześć Centralny.	8—23	rano.

Pociągi te są zastosowane w Koziatynie z kurjerskimi pociągami oddziału Kijów-Odessa i w Brześciu z pocztowymi pociągami Warszawsko-Terespolskiej kolei żelaznej i z pocztowymi pociągami dróg Południowo-Zachodnich oddziału Brześć-Grajewo.—Naznaczenie tych pociągów daje możność podróżnym, jadącym z Warszawy i w ogóle z Północno-Zachodnich prowincyj do Kijowa, skrócenia podróży o siedm godzin i pięć minut.

Na wymienione pociągi będą przyjmowani podróżni, jadący 1-szą, 2-gą i 3-cią klasami, jak komunikacji wewnętrznej, jadący **od i do** stacji, wyszczególnionych w niniejszym ogłoszeniu, tak i komunikacji bezpośredniej, jadący z innych i na inne koleje, przez stacje: Kijów, Fastów, Brześć, Białystok i Grajewo.—Przyczem podróżni, jadący ze stacji oddziału linii Grajewo-Brześć dróg Południowo-Zachodnich i z innych kolei przez Grajewo, Białystok i Brześć do stacji Kijów i Fastów, będą przyjmowani w Brześciu na pociąg Nr 2-gi **z bagażami**, jadący zaś do innych w niniejszym ogłoszeniu wymienionych stacji, będą przyjmowani w Brześciu **bez bagażów**.—Bagaże takich podróżnych będą ekspedjowane przy pociągu Nr 4.

Podróżujący 1-szą klasą, otrzymują **bezpłatnie pościel do łóżek z przyborami**. 195r

Wielka Wyprzedaż

Obuwia męskiego, damskiego i dzieciennego,
u **BURCZYŃSKIEGO**,
przy ulicy Świętokrzyskiej Nr 34, 25r
po cenach niższych od 20-go Lutego.

Sprzedaż sterylizowanych
Konserw pomidorowych i solonych pomidorów,

z własnej plantacji, powierzyłem: „Ogrodnik Polski”, Mazowiecka Nr 11, we wszystkich sklepach „Merkurego”, „Feliks”, Sienna Nr 3, Jastrzębski, Nowy-Swiat Nr 21.
Faszkla na 10 talerzy 30 kop., dubeltowa 50 kop. 258

MUTNIAŃSKI,
właściciel apteki.

OGŁOSZENIE.
Zarząd Księstwa Łowickiego

podaje do powszechnej wiadomości, że w biurze jego w dniu 18 Lutego (2 Marca) r. b. we Czwartek, o godzinie 10-ej rano, odbywać się będzie głośna in plus licytacja na dzierżawę 12-to letnią, po dzień 20 Maja (I Czerwca) 1905 r., następujących młynów i wiatraków:

- 1) młyna Kacperka, gminy Skierniewka, z budowlami i gruntem około 43 morg, 244 pręt., poczynając od summy rs. 702 rocznie;
- 2) młyna Pamiętna, gminy Skierniewka, z budowlami i gruntem około morg. 61 pręt 50 od summy rs. 251;
- 3) młyna Przybyszyce, gminy Słupia, z budowlami i gruntem około morg. 16 pręt. 23, od summy rs. 90;
- 4) wiatraku Złaków Borowy, gminy Baków, z budowlami i gruntem około morg. 4 pręt. 144, od summy rs. 88;
- 5) wiatraku Złaków Kościelny, gminy Jeziorko, z budowlami i gruntem około morg. 4, od summy rs. 87.

Przystępujący do licytacji, obowiązani są złożyć wadium w wysokości powyższych summ.

Mogą także ubiegający się o tę dzierżawę, składać opieczetowane deklaracje, przy załączeniu takichże wadium z marką za 80 kop.

Warunki licytacyjne mogą być przeglądane w biurze Zarządu Księstwa każdodziennie w godzinach służbowych.

196r

Za zgodność

Referent Zarządu **K. Małagowski.****W MAGAZYNIE UBIORÓW DZIECIENNYCH****A. PAWLIK**

przy ulicy Trębackiej, róg Nowo-Senatorskiej,

rozpoczęła się d. 9 (21) Lutego 1893 roku, we Wtorek

WIELKA DOROCZNA WYPRZEDAŻ,

po cenach bardzo niskich. 275

Nauka i wychowanie.

Adres pierwszorzędnego biura nauczyciela Askiego. Żalęski. Mazowiecka 16, rekomenduje nauczycieli, nauczycielki, bony. 504r

Adres: Potrzebna nauczycielka z francuzką i konwersacją i muzyką. Biuro nauczycielskie Sikorskiej, Niecała 12. 581r

Konwersacja francuzka, niemiecka 2 rs. Angielska. 3 Miodowa, oficyna 25. 3658

Nauczycielka z wyższym patentem poszukuje lekcji, korepetycji i trudni się przepisywaniem. Chmielna 34, m. 7. 4994

Nauczycielka muzyki, z patentem konserwatorium, udziela lekcje i na swoim fortepianie. Wiadomość od 12—2. Wspólna 54, mieszkania 3. Uczeń. Szlocera 5536

Nauczycielka z francuzkim i muzyką poszukuje miejsca na wieś. Chłodna Nr 32, mieszk. 20, od 9—11 zrana. 5470

Poszukuję lekcji, korepetycji, języki starożytnie, francuzki, niemiecki, konwersacja ruską. Mogą być obiady. Oferty przyjmuje Kurjer „Języki”. 5519

Potrzebna osoba do francuzkiego za obiad. Żelazna 78, m. 6. 576r

Student uniwersytetu poszukuje lekcji, korepetycji lub innego odpowiedniego zajęcia w godzinach rannych jak i poobiednich; przyjmie przepisywanie. Adres: Chmielna 47, m. 14. Osobiście widzieć się można od 3—5. 530r

Student, doświadczony korepetytor, poszukuje lekcji lub korepetycji. Adres: ulica Świętojeńska 16, m. 15. Zastać można po 6-ej wieczorem. 553r

Student udziela lekcji ruskiego, przysposabia do egzaminów. Ulica Ordynacka 12—19. 5455

Szkoła kroju i szycia Skwareckiej, plac św. Aleksandra Nr 14, m. 6. Uwaga!! Uczennice praktykują na materiałach. 5568

Student uniwersytetu udziela lekcji w zakresie gimnazjalnym, z niemieckim. Nowolipie 27 d., m. 4. 571r

Student ruskim poszukuje lekcji. Wspólna Nr 28, m. 11. 5180

Student, doświadczony i sumienny korepetytor, poszukuje lekcji lub korepetycji. Nowy-Swiat 15, m. 7. 554r

Udzielam francuzkiego, ruskiego, niemieckiego, polskiego, muzyki. Krucza 38, mieszkania 11. 5214

Student uniwersytetu udziela lekcji i korepetycji, w zakresie kursu gimnazjalnego. Specjalność matematyka. Nowy-Swiat 15, mieszk. 7, (róg Alei Jerozolim.). 552r

Udzielam lekcji pięknego i szybkiego pisania, poprawiam charakter pisma w krótkim czasie. Kaligraf, Marja Szmidt, Nowy-Swiat Nr 37. 4777

Doniesienia osobiste.

Do panów myślących o przyszłości! Jak miłym jest towarzystwo osoby inteligentnej, rozumnej, a co główna łagodnej i kochającej—przyzna każdy. Posiadając te zalety, szukam odpowiedniego męża, zapewniając mu szczęście i spokój. Majątku nie posiadam.—Warszawa poste-restante „Consuelo.” 5146

Dublańczyk 38 list na pocztę.

5425

Kawaler lat 28, brunet, pracujący lat kilka. Knaście w jednym z pierwszych interesów przemysłowych, pobierający 1.200 rs. rocznie, mający przytem odpowiednie mieszkanie, pragnie poznać pannę do lat 20, z posagiem rs. 8.000, w celu matrymonialnym. Łaskawe refleksjanki raczą swoje oferty przysłać poście-restante Warszawa dla „Aureliusza.” O wysłaniu korespondencji proszę zawiadomić w Kurjerze Warszawskim. 5342

List dla 1001 P. od Mimozy na pocztę. 5463

Młody, inteligentny człowiek, z zapewnionem utrzymaniem, pragnie wstąpić w związek małżeński z panną młodą, miłą i uciwłą. Posąg nie wymagany. Łaskawe refleksjanki, traktujące rzecz na serio, raczą adresować: Albin Komarek, Ruda Guzowska. 5254

Młody człowiek, poważny, przystojny, zajmujący stanowisko w jednej z instytucji rządowych i posiadający nieduży majątek, poszukuje towarzyszkę życia, panny lub wdowy, nie starszej nad lat 28, z dobrej rodziny, z posagiem od 15.000 rs. Dyskretnie zapewnia się słowem honoru. Odpowiedź poście-restante pod № ogłoszenia 5247, za okazaniem kwitu. 5247

Pracowita ma list poście-restante na pocztę. 5569

Panna dobrej rodziny, lat 24, przystojna, wykształcona, muzykalna, jak utrzymują dobrą, praktyczną i sympatyczną, chce poznać w celu matrymonialnym człowieka inteligentnego, z prawym charakterem i pewnym stanowiskiem. Oferty proszę adresować Warszawa poście-restante „Na los szczęścia.” 4736

Wdowa inteligentna, sympatyczna, bezdzietna, z dobrej rodziny i dobrze wychowana, zamieszkała w życiu domowym i pracy, posiadająca 6.000 rs., przybyła niedawno ze wsi, chciałaby stworzyć ognisko rodzinne, zaślubiając człowieka rozumnego, zanego, z lepszej sfery i niemłodego, któryby posiadał oprócz zalet charakteru choć skromne lecz pewne utrzymanie. Myślący poważnie zechcą składać oferty jak można najdokładniej, z fotografią: Warszawa poście-restante za okazaniem kwitu „Litwince X. 6000”, zawiadamiając w Kurjerze. 4941

Posady i prace.**a) Poszukiwana.**

Bona starsza, ewangelicka, zaufana, szuka miejsca lub do gospodarstwa. Chłodna 46, m. 15. 4784

Bona niemka poszukuje zajęcia parę godzin dziennie. Hoża 6—7. 5482

Bona francuzka, świeżo przybyła, poszukuje miejsca. Krucza 13, m. 33. 5529

Demi-place za lekcje w godzinach rannych poszukuje francuzka. Oferty: kantor Kurjera pod „Demi place.” 5430

Handlowiec lat 21, z branży kolonialnej, z dobrem świadectwem 3-letniej praktyki handlowej, z ukończenia 4 klas gimnazjum, poszukuje zajęcia. Oferty adresować: Chmielna 72—83. 5279

Młoda osoba, znająca języki polski, ruski, niemiecki i francuski, poszukuje miejsca do dzieci. Oferty w kantorze Kurjera pod L. R. 18. 5471

Małżeństwo poszukuje miejsca za lokaja i kucharkę. Chmielna 49, m. 80. 5552

Niemka, która udziela lekcje konwersacji, szuka zajęcia. Oferty: Kurjer „Konwersacja.” 5543

Osoba młoda, inteligentna, skromnych wymagań, z dobrą rekomendacją, poszukuje miejsca kasjerki. Łaskawe oferty Kurjer Warsz. „T. 88.” 5468

Osoba młoda, miłej powierzchowności, życzy przyjąć obowiązek do samodzielnego zarządu domem, w czym jest doskonale uzdolniona. Wiadomość: Stara Praga, ul. Sprzeżna 2/270, a właściciela domu, od godziny 2 do 5-ej. 5435

Ogrodnik, kawaler, posiadający chlubne świadectwa, gruntowną znajomość wszechstronnie i uprawę chmielu, poszukuje posady. Adres: Pańska 68, mieszk. 14, „Ogrodnikowi S.” 5534

Osoba inteligentna szuka demi-place jako lektorka, towarzyska lub do dzieci za obiad. Oferty pod literami J. B. przyjmują kantor Kurjera. 4982

Ogrodnik praktyczny, uczony za granicą, znający dokładnie zakładanie i prowadzenie ogrodów, sadów, parków, szkółek drzew i krzewów oraz znający dokładnie zakładanie i hodowlę chmielu, mający chlubne świadectwa i rekomendacje, poszukuje posady za umiarkowanym wynagrodzeniem. Zgłoszenia uprasza do M. Prackiego, Koszykowa 45, m. 10. 5287

Panna znająca krawiecczynę szyć w domach prywatnych. Marszałkowska 62, mieszkania 15. 5564

Paryżanka młoda, świeżo przybyła, poszukuje demi-place z pokojem. Oferty przyjmują kantor Kurjera dla „Therese.” 5466

Rządca gospodarczy z 15-letnią praktyką, z sześcioma świadectwami długoletnimi z jednego miejsca i rekomendacją osób znanych, poszukuje od 1-go lipca posady z żoną lub pojedynko. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski dla „F. D.—50.” 2646

Tapicer bez zajęcia poszukuje roboty w domach prywatnych, przerabia meble, opakuje na wyjazd, wyjeżdża na prowincję. Długa 41—2. 5441

b) Zaofiarowana.

A. Lekarz weterynaryj potrzebny zaraz do miast w okolicy zamożnej na Kujawach. Wiadomość w kantorze komisowym, Nowosennatorska 6, od 6-ej do 7-ej. 4969

Bona francuzka, z dobrym akcentem, potrzebna od 1-go kwietnia (do Radomia) do dziewczynki ośmioletniej. Uprasza się o zgłoszenia ze świadectwami na ulicę Nowy-Swiat 2, mieszkania 3. Wybór kandydatki nastąpi w końcu marca. 5496

Bona niemka z dobrymi świadectwami potrzebna zaraz. Przechodnia 5, mieszk. 10, od 12 do 2-ej. 5446

Do fachu korzystnego potrzebni uczniowie i praktykanci. Zakład czelesterski, ul. Wronia 62, m. 14, pierwsze piętro. 5243

Do krawatów potrzebne podręczne i uczenie. Nowy-Swiat 8. 558r

Do sklepu żelaznego potrzebny uczeń przychodni, dobrej kondyty. Marszałkowska 108. 5516

Kto może wnieść na rozszerzenie interesu rs. 1.500—2.000, otrzyma w tymże posadę z pensją rs. 480. Wiadomość w składzie zabawek, Królewska 3. 5271

Kamieniarze oboznani ze składaniem kamieni młyńskich francuskich potrzebni do fabryki Józefa Lewińskiego w Włocławku. 4022

Kobieta potrzebna do roznoszenia mleka. — Miodowa 3, mieszk. 33. 5475

Literat pożądan do wspólnej pracy, za wynagrodzeniem. Oferty w Kurjerze Warsz. pod „X.” 5535

Młody człowiek, z kancją rs. 200, potrzebny zaraz do handlu zbożem. Bliższa wiadomość: Warecka 5, m. 2. 5532

Potrzebna bona polka z francuskim do dwóch chłopczyków na stałą, w Warszawie. Wiadomość: Senatorska 20, T. Fuks. 5167

Panna z kancją paręset rubli potrzebna jest do sklepu z towarami modnymi damskimi. Specjalność nie wymagana. Adres zostawić w kantorze Kurjera „Składowa.” 4876

Potrzebny jest zaraz czeladnik galanteryjno-introligatorski. Nowosennatorska 5, S. Malicki. 5069

Potrzeba zaraz kilka panien uzdolnionych i podręcznych, do magazynu ubrań dziecięcych pani A. Sierżputowskiej. — Czysta 6. 5074

Potrzebne zdolne panny do znaczenia bielizny, dobrym hafciarkom dają robotę do domu. Leszno 17, m. 6. 5505

Potrzebny technik, specjalność na kotły. — Łucka 33. 5464

Potrzebna kompletnie uzdolniona kamizelczarka za dobrem wynagrodzeniem. Wspólna 33—11. 5499

Potrzebne są panny do szycia rękawiczek materiałnych. Nalewki 43, m. 60. 5492

Potrzebna jest bona niemka w średnim wieku, znająca się na szyciu i gospodarstwie domowym. Powązki, dom gotycki, u Jenerała Starynkiewicza. 5487

Potrzebny uczeń ze szkoły realnej do geometry. Ulica Śliska 9, mieszk. 19. 5462

Potrzebne są uczennice do krawiecczyn, płatne. Wiadomość: ulica Twarda 7, mieszkania 1. 5459

Potrzebny chłopiec inteligentny do składu papieru, w wieku od lat 12—14. Wiadomość: Berga 6, m. 17, od 10 do 1-ej. 5454

Panny do bielizny i uczennice potrzebne zaraz. Świętojańska 21, m. 7. 5438

Potrzebna zdolna staniczarka. Nowy-Swiat 20, m. 3. 5437

Panny kompletnie zdadne do staników i płaszczy potrzebne zaraz. M-me Anna, Marszałkowska 140. 5433

Panny do okryć, sztukowe, potrzebne są na stałą robotę, za dobrem wynagrodzeniem, do magazynu H. Cara, Niecała 6. 5539

Panna do sklepu z dobrą figurą potrzebna jest do magazynu H. Cara, Niecała 6. 5538

Potrzebny uczeń do magazynu optycznego J. Miller, Nowy-Swiat 7. 5518

Potrzebna zdolna maszynistka do koszuł męskich. Pańska 5, m. 11. 5507

Potrzebne są dziurkarki do bielizny. Nowolipie 34, m. 5. 5558

Potrzebna jest bufetowa z porządną familią; zgłaszać się można tylko z dobrymi świadectwami i rekomendacją. Zgłaszać się zawsze po południu do restauracji „Marie” Wierzbowa 5. 5556

Potrzebne panny do szycia ubranek dla chłopczyków na maszynie Singera i Whele. ra-Wilsona, dziewczynka do nauki. Ziota 55, m. 48. 5436

Potrzebne są panny do bielizny, maszynistki i podręczne. Niecała 12, m. 15. 5547

Potrzebny uczeń do cukierni od 14—15 lat. Bielańska 22. 5546

Potrzebny chłopiec do usług do kantora. — Grzybowska 65. 5545

Płatne zaraz uczennice potrzebne do robót dżetowych. Krakowskie-Przedmieście 15, mieszkania 8. 5544

Panny podręczne potrzebne do magazynu mód Sary, Długa 53. 5280

Panienska, uzdolniona staniczarka, potrzebna zaraz na prowincję, z wynagrodzeniem, mieszkaniem i całodziennym utrzymaniem. — Wiadomość: sklep Karasińskiej, Przejazd róg Leszna. 5309

Potrzebna jest szwaczka znająca bardzo dobrze krawiecczynę i szycie na maszynie Singera. Wiadomość: hotel Europejski 88, zrana od 9 do 11-ej. 5151

Rządca do prowadzenia meldunków za mieszkaniem poszukuje. Fabryczna 16, u administratora. 5320

Subjekt potrzebny do handlu kolonialnego, pensji 10—12 rs. Oferty przyjmuje Kurjer „Subjekt.” 5442

Umdrukier zdolny znajdzie stałe zajęcie w dużej litografii na prowincji. Oferty składać w Kurjerze pod „Umdrukier.” 5456

W Najlepszej pralni bielizny, ul. Sienna 13, potrzebna jest uczennica. 5504

Kupno i sprzedaż.

A. Chmielna 15. Zajęcie 1 rs. sztuka, drób, bażanty, cielęcina. 5065

A. Dres. Meble tanio, garnitury, otomany, szafy, komody, łóżka, biura, kredensy, stoły, krzesła i inne meble. Mokotowska 59, przy placu św. Aleksandra, Koperski. 3995

Aparat mierniczy dla geometry do sprzedania. Chmielna 19, m. 2. 5541

Do sprzedania fortepian, kanapa i dwa fotela. Leszno 24, m. 20. 5515

Do sprzedania ogier maści szpakowatej, w siódmym roku, chodzi pod wierzchem i w zaprzęgu. Cena rs. 180. Wiadomość: Elektoralna 34, u stangreta Stanisława. 5565

Dog roczny do sprzedania. Wiadomość: ul. Ziota 24, u stróża. 5566

Dla geometrow Astrolabium jest bardzo tanio do sprzedania. Wiadomość: Leszno 18, m. 17. 5439

Do sprzedania kasa ogniotrwała, fortepian Małeckiego, garnitur mebli stylowy, biurko. Ziota 31, m. 1. 4629

Do sprzedania dwie szafy, dwie napoleońskie, trzy stoły i maszyna. Leszno 65, mieszkania 2. 4764

Do sprzedania obraz olejny duży z roku 1488-go. Wiadomość: handel win Sedzimi- ra, Królewska 37. 4770

Fortepiany, pianina krajowa, zagraniczne od rs. 250 do 400 z poręczeniem. Królewska 3, Tarnowski. 3720

Fortepiany, pianina mało używane, z poręczeniem. Restura Obywatelska, Krakowskie-Przedmieście 64, Jagielski. 5205

Fortepian słynnej fabryki wiedeńskiej Prombergera, mało używany, do sprzedania. Elektoralna 8, skład fortepianów. 523r

Fortepian Seidlera czarny, krótki, do sprzedania. Krucza 10, m. 14. 5508

Fortepian Kerntopfa rs. 280 sprzedam. — Długa 19, m. 16. 5564

Faeton i wolant na dragach do sprzedania oraz dwie pary chomont. Wiadomość: Elektoralna 35, mieszk. 7. 5550

Fabryka i magazyn wyrobów jubilerskich W. Moczyłowskiego, Nowy-Swiat 49, poleca wielki wybór gotowej biżuterii brylantowej, złotej i srebrnej, oraz wszelkie wyroby w zakres jubilerstwa wchodzące. Obstalunki i reperacje wykonywa szybko i dokładnie. Ceny najniższe. 505

Fortepian piękny, krzyżowy, do sprzedania. Długa 25, lombard. 5220

Główny skład dywanów, towarów manufaktur Giełżyńskiego Piotra, Marszałkowska 137, Warszawa, zaopatrzony po wyprzedzący w wielki wybór dywanów kościelnych, salonowych, materiałów meblowych, firanek, chodników, cerat, kółder bajowych i watowych, kap, serwet oraz materiałów na suknie damskie w najmodniejszych wzorach, po cenach niepraktykowanie niskich. 282r

Kupię dobrej rasy cetra szczeniaka 6-miesięcznego lub młodszego. Wiadomość listownie lub osobiście: Jerozolimka 37, mieszkania 21. 5224

Kasy ogniotrwałe z zegarowym przyrządem alarmującym, ceny przystępne, jedynie wyrabia Sikorski, Marszałkowska 125. 1543

Kartofle sprzedają wagonami Kowalski, Trylski, Miodowa 4. 5283

Koń wierzchowiec, 4 werszki, 7 lat, maści szpakowatej, do sprzedania. Żelazna 65, mieszk. 1. 529r

Kora dębowa czysta, zdadna do opalu pod kotły, do zabierania w garbarni, Leszno róg Żelaznej. 4533

Kupię katalog ostatniej wystawy starożytności. Oferty sub „Wystawa” przyjmują Kurjer. 5469

Lando w dobrym stanie do sprzedania. Ul. Marszałkowska 111. Wiadomość u stangreta Józefa. 5555

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslongi, franki. Marszałkowska 108, od ulicy Chmielnej 37, m. 30. 5548

Motory gazowe z angielskiej największej w świecie fabryki motorów gazowych „Otto” braci Krossley Limited, poleca po cenach dotychczas niepraktykowanych biuro techniczne Juliusza Steinert, Włodzimierska 16. 2498

Marki ruskie pocztowe po kop. 35, 50, 70, rs. 1.—, 3.50 i 7.—, kupuje. — Wadowski, Marszałkowska 121. 4991

Mopsy odchowane, dwie suczki, czystej rasy, bardzo ładne, są do sprzedania. Wiadomość 13, przy ulicy Granicznej u p. Wilczyńskiej. 4992

Meble po zwiniętym magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, kredensy, szafy i inne za bezcen. Świętokrzyska 16, m. 13, w bramie na lewo. 5191

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, biuro, szeslongi, franki. Nowogrodzka 23, pierwsza brama od Marszałkowskiej, u właściciela domu. 5226

Meble różne a różne a różne z powodu zwinięcia interesu po niepraktykowanie niskich cenach. Krakowskie-Przedmieście 10, mieszk. 6. 5411

Maszynę do wyszywania dziurek w mankietach i kołnierzykach, w dobrym stanie, sprzedam tanio. Senatorska 35, m. 40. 5164

Maszynka do dziurkowania druków tanio do sprzedania. Wspólna 2, sklep „Eleonora.” 5164

Meble. Makow, Solna 9. Duży wybór mebli rozmaitych nowych i używanych. Kompletno urządzenia lub pojedyncze sztuki. Robota trwała. Ceny tanie. 5563

Masło litewskie do sprzedania częściowo. — Wiadomość: hotel Saski 131. 5497

Otomany od rs. 17, robota dobra, u tapiciera, Marszałkowska 91. 5225

Pożądana jest bryczka parokonna na resorach, czterokołowa, nowa zupełnie lub mało używana. Wiadomość: hotel Niemiecki, u szwajcara Wiwerskiego. 5248

Potrzebna jest krowa dojna lub na ocielanie. Wiadomość: hotel Niemiecki, u szwajcara Wiwerskiego. 5250

Powóz z fordeklem, mało używany, do sprzedania. Żelazna 89. 5559

Pozostawiono do sprzedania kasę ogniotrwałą, regulator, budzik paryski. Senator-ska 10, sklep tabaczy. 5486

Potunda pluszowa na słuszną i pełną osobę, nowa, z powodu żałoby do sprzedania. Nowy-Swiat 59, m. 35. 5161

Szafy sklepowe b. tanio do sprzedania. Jerozolimka 64, stróż wskaże. 5453

Stolik antique renaissance, rzeźbiony, do sprzedania. Królewska 7, m. 1, między 12 a 2-gą. 5447

Urządzenie sklepowe, balon do nafty sprzedam. Marszałkowska 63, skład węgli. 5542

Wóz nowy lub mało używany, na jednego konia, z uprzężą lęgową (duga) potrzebny jest. Wiadomość: hotel Niemiecki, u szwajcara Wiwerskiego. 5249

Wykwintne umeblowanie salonu, 12 krzesel, 2 fotela, kanapa, stół, aksamitem bordo pokryte, prawdziwe orzechowe, lustra, lampy, świeczniki i rozmaite inne przedmioty do sprzedania. Wiadomość: Chmielna 52, mieszkania 8. 5313

Wielkiej Ilustrowanej Encyklopedji 46 początkowych zeszytów do zbicia za połowę ceny. Zgoda 3, mieszk. 5, od 5 do 7 ej po południu. 5484

Wyprzedzą ubiorów dziecięcych, „Lucja” Świętokrzyska 22, trwać będzie przez 3 dni: czwartek, piątek, sobotę, t. j. dnia 23, 24 i 25 b. m. Ubrania przeznaczone do wyprzedzący są wszystkie świeże, wyprzedają się tylko dla zrobienia miejsca nowym. 575r

Wyjeżdżając sprzedam szafę rozbieraną, sofę, fotela, stół przed kanapą. Świętojeska 12, mieszkania 17. 5452

Wyżel ceter do sprzedania. Nizka 62, u właściciela domu. 5424

W pracowni pończoch, przeniesionej z Kruczej 82, na Marszałkowską 76 róg Hożej, czasowa wyprzedzą pończoch po cenach znacznie niższych. 5557

Żelazka do kwiatów do sprzedania. Chmielna 24, m. 12. 5496

Żelaza do kwiatów potrzebne. Wiadomość: Kruca 25, mieszkania 17. 5498

Żakiety, suknie i kapelusze używane. Złota 41, m. 17. 5449

Interesa handl. i majątk.

Apteki czynnej z obrotem 12—15,000 po- Aszkuje się. Oferty pisemne szczegółowo przesyłać: ul. Mokotowska 25, u właściciela. 4923

A) Sumy hipoteczne, różne należności, ku- puje, sprzedaje kantor komisowy, Nowo-senatorska 6, od 5—7-ej. 265r

A) Krowiarnia skanalizowana, egzystują- ca od lat kilkunastu, do sprzedania. Miodowa 3, mieszk. 33. 5474

Bez ryzyka. Rozporządzający gotówką 5 do 8 tysięcy rubli, może zaraz do wspólni z kupcem odpowiedzialnym robić obroty tym kapitałem na 30% rocznie, bez ryzyka. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski pod „Bez zwłoki.” 5537

Dwa śpiżnice obszerne, na stacji towarowej kolei wiedeńskiej (komunikacja szynowa z koleją), do sprzedania lub wynajęcia. Wiadomość: Wielka 49, mieszkania 3. 3483

Dzierżawa folwarku od zaraz, trzy wiorsty od stacji Myszków dr. żel. warsz.-wied., gruntu ornego 300 m., łąk dwukrotn. 150 m., bez inwentarza. Adres: Zarząd dóbr Mija-czów, pr. Myszków. 454r

Domy drewniane, plac i duży ogród owoco- wy w okolicy rogatki wolskich, zdane na fabrykę, do sprzedania lub wydzierżawienia. Wiadomość: Pańska 19, u właściciela, od 10—11-ej i 4—6-ej. 5289

Dobra ziemskie włók 50, 30 i 20, w głębie pszennej, wysokiej kulturze, dobrej komu-nikacji, sprzedam dogodnie, bez pośredni-cтва. Zgłoszenia przyjmuje Biuro ogłoszeń Rajchmana i Spółki, Senatorska 26, „Sprzedaż dóbr.” 578r

Dom do sprzedania w okolicy Starego-Mia- sta za 4,500 rs., dochodu 760 rs. Wiadomość: Wilcza 59, stróż wskaże. 5533

Dom w Skierniewicach, przy kolei, dochód 3,200, do zamiany na plac w Warszawie.—Grzybowska 8, rzadca. 5472

Dom na wzgórzu Tamki, z dochodem obe- cnym 3,300, obciążony tylko Towarzystwem 12,500, z których 4,800 umorzono, z planami już zatwierdzonymi na dalszą budowę, mają-cą dochód przeszło podwoić, do sprzedania na 11% brutto. Porozumienie z właścicielem do soboty 8—10 zrana, Marszałkowska 145, mieszkanie 5. Spłatę ułatwie. 5457

Do sprzedania lub wydzierżawienia od 1-go kwietnia r. b. posesja z domem mieszkalnym, murowanym, parterowym, z piwnicami, wozownią, stajnią, obszernym warsztatem, zdatnym dla pp. fabrykantów. Wiadomość na miejscu, Wspólna 49. 5346

Do interesu fabryczno-handlowego potrze- bna jest kobieta lub mężczyzna posiadający około 1,500 rubli gotówki. Bliższe szczegóły: Mazowiecka 10, m. 20, od 4—7-ej. 5483

Folwark niewielki, blisko miasta, pozosta- wiony z dużego majątku, dobrze zagospoda-rowany, z ładną rezydencją, budynkami mu-rowanymi, obszernym ogrodem, parkiem, sad-zawkami, łąkami i kompletnym inwentarzem, jest zaraz do sprzedania. Bliższa wiadomość osobie lub listownie u właściciela, gubernia warszawska, przez Mogielnicę w Miechowiecach. 579r

Jest do umieszczenia 16,000 rs. na pierwszy numer po Towarzystwie. Oferty składać proszę w Kurjerze pod „16,000 S. K.” 5549

Jest do wydzierżawienia plac z szopa i po- zwoleniem na skład starego żelaza, blisko kolei wiedeńskiej. Wiadomość: Solec 59, u Sosnowskiego. 582r

Jest do sprzedania skład węgla przy ulicy Ogrodowej 56. 5295

Kto by zechciał przyjąć z pomocą młodemu Kziolowi, udzielając mu pożyczkę w wysokości 150 rubli za pewnym poręczeniem, na stosunkowo nieduży procent, do spłacania ratami po 5 lub 10 rubli miesięcznie, raczy zos-tawić lub przesłać swój adres do kantoru niniejszego pisma pod wyrazem „Pożyczka.” 5211

Kawiarnia ładnie urządzona z powodu wy- jazdu do sprzedania tanio. Wiadomość w kiosku, Krakowskie-Przedmieście obok Kopernika. 5448

Kolonję lub dom z ogrodem, blisko Warsza- wy, wezmę w dzierżawę. Oferty: Kurjer „203.” 5432

Kawiarnia bogato urządzona jest do sprze- dania za rs. 1,000, może być na zamian na restaurację, na szynk, na dystrybucję lub inny zakład, byle tylko z dopłatą rs. 500, gdyż potrzebne są na spłatę drugiej osoby, która wyjeżdża za granicę. Nowy-Swiat 26. 5184

Majątek ziemski kupię, niezbyt daleko od Warszawy, z dobrą komunikacją, mający przestrzeni mniej więcej 20 włók. Szczegółowe oferty nadsyłać proszę pod adresem: J. Schiele w Zabieniu, stacja pocztowa Piaso-czno. 4588

Magle do sprzedania w dobrym punkcie znane od lat kilkunastu. Komorne nie-drogie, Solec 71. 4962

Magle do sprzedania w dobrym stanie. Ma- zowiecka 1. 5520

Na zasadzie uchwały e.-k. sądu krajowego w Krakowie z d. 16-go grudnia 1892 r., L. 39, 469. Dnia 7-go marca 1893 r., o godz. 10-ej zrana, odbędzie się w tymże sądzie publiczna licytacja realności pod l. 86 II z IV w Krakowie (obok gmachu pocztowego) domu dawniej s. p. Aleksandra Beiskiego, przynależącego po opłaceniu rat pożyczkowych i wszelkich wydatków przeszło 4 1/2 procent netto czynszów. Cena wywoławcza 53,000 guldenów, a w., wadium 5,300 guldenów w gotówce lub w książeczkach kasy oszczędności albo w pupilarnych efektach. Bliższej informacji zasięgnąć można w Krakowie, u adwokata dra Romana Jakubowskiego 13, ulica Stolarska. 5158

Ogród w Grochowie pod Warszawą, gdzie fabryka p. Hocha, do wydzierżawienia. Wiadomość u rzadcy folwarku. 4308

Ogród owocowo-warzywny do wydzierża- wienia w Czerniakowie. Wiadomość we dworze Czerniaków. 5440

Plac potrzebny z małymi zabudowaniami, o- kolo 4,000 łokci kwadr., do wydzierżawienia, ewentualnie kupna. Oferty na Wspólną 4, m. 2. 5369

Poszukiwana jest wspólniczka z wyrobie- ną klientelą do założenia pracowni sukien. Warunki korzystne. Widok 24, m. 3, od 11 do 2-ej. 5531

Poszukuje się w środku miasta domu ska- nalizowanego, w cenie rs. 75,000. Wiadomość listownie: Mazowiecka 7, mieszk. 4, Ludwik Karpiński. 5503

Piekarnia na prowincji do wydzierżawie- nia na dobrych warunkach. Wiadomość: ul. Dobra 1, mieszkania 20, od 4 do 9-ej po południu. 5389

Rs. 12,000 i 6,000 jest do umieszczenia na 1-szy numer po Towarzystwie na 6 1/2%.—Tylko pewne oferty przyjmuje, Włodzimierska 19, m. 10. 5478

Rs. 27,000 potrzeba na pierwszy numer po Towarzystwie na 6%. Oferty „Rs. 27,000 pewne” przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego. 5479

Rwego, zabezpieczenie pewne. Wiadomość: Miodowa 15, kancelarja rejenta Buszezyńskiego. 5524

Restauracja w punkcie bardzo korzystnym do sprzedania. Cena przystępna. Wiadomość: Biuro ogłoszeń, Senatorska 26. 585r

Rs. 4,000. Poszukuję interesu lub wypoży- rzę za poręczeniem. Oferty poste-restante „Lola.” 584r

Sklepik do sprzedania z powodu braku po- smocy w zajęciu. Nowogrodzka 19. 5025

Sklep spożywczy do sprzedania tanio. Ho- ża 19. 5458

Świeży interes. Skład węgla i smoły do- brze procentujący, wygodnie urządzone, sprzedam bardzo tanio lecz zaraz. Wiadomość: Świętojańska 6, dystrybucja. 5427

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprze- dania. Wiadomość w kiosku na Nalew-kach. 5421

Sprzedam dom w Warszawie, szacunek 13,000 rs., 5,000 rs. wymagalne, reszta pozostać może na 7%. Oferty z adresem składać: kantor Kurjera „N. N. 5000.” 5480

Sklep wiktualny do sprzedania zaraz. Ul. Widok 16. 5561

Tanio można nabyć sklep mydlarsko-dystry- bucyjny. Pańska 77. 5522

Wiatrak do wydzierżawienia na kilka lat albo do sprzedania, kamienie, francuski cylinder, klaper, ganek, stępy, szpicganek, dwa budynki, 7 morgów gruntu 300-pręto-wych, od rogatki wileńskich wiorst 6, kolo-nya Brzenny. Wiadomość ulica Zielna 25, u rewirowego. 5017

Wspólnik z kapitałem około 5,000 rs. po- trzebny do interesu przemysłowego, dają-czego poważne zyski. Oferty: Gesia 79, do właściciela domu. 5512

Wynalazek bardzo korzystny poszukuje nakładcy z sumą od 3,000 do 4,000 rubli na bardzo dobrych warunkach. Bliższa wiadomość u M. Türke, ulica Chmielna 81, mieszkania 30, codziennie od godziny 10-ej zrana do 2-ej po południu. 580r

Zakład felcerski z wyrobną lepszą kli- jentelą, odpowiedni także na fryzjerski w dobrym punkcie do sprzedania na dogodnych warunkach. Wiadomość tamże ulica Długa 11. 5046

Z powodu koniecznego wyjazdu, sprzedam znany w mieście zakład fabryczny z całko-witnym urządzeniem, a nawet z firmą. Kapi-tału potrzeba około 7,000 rs. Chcący nabyć powyższy interes zostawia adresy w kantorze Kurjera Warszawskiego dla „R. U.” 4871

Z powodu wyjazdu obora do sprzedania z pięcioma krowami, Ulica Aleksandra 18, m. 20. 5310

1,500 rs. potrzebna pożyczka po Towar- zystwie, 3,000 na folwarku blisko Wa-zawy. Grzybowska 8, rzadca. 5473

6,000 rs. potrzeba na spłatę długu hypo- tecznego. Wilcza 8, w kanto-rze. 5428

15,000 i 10,000 rs. do umieszczenia na hy- poteki miejskie. Pośrednictwo sta-nowowe wyłączone. Zgoda 3, m. 5, od 5 do 7 po południu. 5485

Lokale.

A. Wróblewski i S-ka, zakład przewo- zowy, Nowo-Senatorska 6, Filja Nowy-Swiat 12. Zajątwa przeprowadzki, opakowa-nia, przewóz mebli. 3202

Bednarska 24. Trzy pokoje z wygodami— ciepłe, słoneczne, od kwietnia. 5451

Do wynajęcia od 1 kwietnia 3 pokoje, przedpokój i kuchnia, wodociąg, zlew, na 2-m piętrze, Mylna 9. 4762

Do wynajęcia z powodu wyjazdu lokal, składający się z 6-u pokoi, z wszelkimi wygodami, od 1 kwietnia. Wiadomość: Hoża 24, m. 6. 5022

Do wynajęcia pokój przy familji. Nowy- 48, m. 9. 5551

Do wynajęcia zaraz, umeblowany salon, usługa, samowar. Chłodna 24, m. 7. 5540

Dla panienki lub nauczycielki mieszkanie, życie, fortepian, Hortensja 5—19. 5500

Francuzka za lekcje w godzinach rannych poszukuje pokoju. Oferty kantor Kurjera pod: „Pokój—francuzka.” 5429

Mieszkanie przy familji dla nauczycielki. Złota 34, m. 21, od 4 do 6-ej. 5426

Młody slusarz poszukuje wspólnego pokoju przy rodzinie, w okolicy Krakowskiego-Przedmieścia. Oferty przyjmuje Kurjer „Aleksander.” 5562

Na marzec i kwiecień potrzebne są 3 po- kaje, umeblowane i kuchnia. Oferty proszę składać u stróża, przy ul. Pańskiej 16. 5307

Od 1-go kwietnia 1893 r. do wynajęcia lo- kal, składający się z 3-ch pokoi, przedpo-kój i kuchni, przy ulicy Świętokrzyskiej 6, trzeci dom od Nowego-Swiatu, na 1-m piętrze, z 2-ma wchodami. 5450

Obywatele ziemscy pragnący przyjąć le- tników na mieszkanie i dać im wygodne całkowite utrzymanie, zgłaszają się z ofertami adresując: Biuro ogłoszeń, Senatorska 26, „Letniey.” 577r

Potrzebny od 1 marca umeblowany pokój, z oddzielnym wejściem, w cenie od 12—15 rubli miesięcznie. Oferty „D. 10” przyjmuje Kurjer. 5256

Potrzebny jest od 1 lipca lokal na 1-m pię- trze: 8 pokoi dużych, stajnia wozownia, w Alejach Jerozolimskich lub Ujazdowskich. Oferty składać w kantorze Kurjera pod lit. „F. Z.” 5527

Pięć pokoi, przedpokój, kuchnia, łazienka i wszelkie wygody na 3-m piętrze, od fron-tu, do wynajęcia od 1 kwietnia r. b. Nowo-Senatorska 4, stróż wskaże. 583r

Poszukuje się mieszkania, 3 lub 4 pokoje, wejście paradne, niewysoko, na przynajm-niej ulicy. Wiad.: hotel Francuzki 20. 586r

Pokój umeblowany, usługa, samowar, opał. Obozna 7, m. 16, drugi dom od Krakowskie-go-Przedmieścia. 5528

Potrzebuję trzy lub cztery pokoje z kuchnią, z meblami lub bez. Hortensja 7, m. 22. 5517

Pokój dla kobiety do najęcia lub pomie- szczenie. Hortensja 7—12. 5525

Pokój dla przyzwoitej kobiety, z wszelkie- mi wygodami. Chmielna 35, m. 7. 5526

Pokój wspólny dla przyzwoitej kobiety. Maszyna. Singera nowa. Elektoralna 51, w dystrybucji. 5490

Poszukuję zaraz dla kobiety pokoju ume- blowanego, kuchni, chociażby wspólnej, w okolicy Zielnej. Zielna 32, m. 9. 5491

Pokój lub pomieszczenie przy rodzinie, dla inteligentnej panienki. Wspólna 34, mie-skania 10. 5460

Pokój duży, frontowy, przy familji, osobny. Może być z utrzymaniem. Złota 30—10. 5431

Różne lokale małe, wynajmę zaraz lub od marca, Piękna 44. 5511

Sklep z wystawą i pokojem, przy ulicy Nie- scalej 2, do wynajęcia w każdym czasie lub od kwartału, stróż wskaże. 5530

Zaraz do wynajęcia 6 pokoiów, dom za No- wy-Zielną. Zielna 41. 5489

Zaraz do wynajęcia sklep okazały, z poko- jem i piwnicą, w pobliżu Marszałkowskiej, przy Złotej 16. Wiadomość u właściciela do-mu. 5494

Zaraz pokój z meblami do najęcia. Chmiel- na 44, m. 7. 5443

Za niską cenę jest do odstąpienia lokal, złożony z salonu, 6-u pokoi, z dwoma balkonami, przedpokojem i kuchnią z wygodami, od 1 kwietnia do 1 lipca. Chmielna 31, mieszka-nia 6. 5489

Doniesienia rozmaite.

A) Kefir leczniczy sprzedaje po cenie przy- stępnej, dostawia do domów. Orla 6, mie-skania 32. 3688

Akuszerka b. przełożona instytutu położni- czego, przy warszawskim uniwersytecie, przyjmuje na słabość lub kurację bez meldo-wania. Radzi w zakresie swej specjalności, słabość, umieszczenie dziecka od 15 rubli. Chmielna 19, mieszkania 2, pierwsze pię-tro. 5194

Artystyczne wyuczenie heljominiatur 5 rs. Chmielna 37, m. 24. — „Amélie.” 5444

Dwa tygodnie uczyć dokładnie roboty poń- czoż—uczennicom stałe zajęcia. Marszał-kowska 129, oficyna. 5514

Do inspektów i zabudowań gospodarskich, szyby lagrowe i zвычайne poleca skład szkła Aleksandra Baytel, Podwale 7, cany hur-towe. 530r

Elegancko, niedrogo ubiera Panów maga- zyn ubiorów męskich Chmurezyńskiego. Marszałkowska 99. 4000

F. J. akuszerka p. etatowa szpitalów war- szawskich rządowych. Ulica Nowy-Swiat 54. 574r

Klej stolarski pragski, wybór po 10 k. funt. Długa 10, skład farb J. Sikorskiego. 4235

Kto by chciał pożyczyc rs. 100 na niewielki procent młodej, inteligentnej osobie, na rozwiniecie pracowni. Racy zostawia ofertę w Kurjerze Warsz. pod wyr. „Praa.” 5481

Kto by z panów filantropów zechciał przyjść w pomoc pożyczyc rs. 30-tu, biednej, intelli-gentnej wdowie z dziećmi. Pieniądze te sta-nowiłyby o jej losie. Dobra 51—35. Tamże mieszkanie wspólne dla przyzwoitej ko-biety. 6523

Kolczyk, gwiazdka, wysadzana brylantami, zgubiony dnia 7 b. m., między 5-tą a 6-tą wieczorem. Kto odniesie na ulicę Leszno 51, mieszk. 13, otrzyma sowitą nagrodę. 5502

Nowo otworzona wielka pralnia bielizny, Nęz użycia środków chemicznych, na żąda-nie reparacja tejsze za małą dopłatą, oraz pran-nie letnich sukien bez prucia, ceny niskie. Senatorska 3, od Krakowskiego 87. 5003

Na wyjazd! potrzebna jest akuszerka: przy- zwolcie wychowana, katoliczka, przystojna, młoda panienka, rodowita warszawianka, z dyplomem ukończenia zakładu. Zgłaszać się osobiście listownie: adres w kantorze Kurjera Warsz. 5420

Nagrody rs. 20, za zgubiony pugilares z sie- ndemdziesiątoma kilkoma rublami, rachunki bilet. 56 Nowy-Swiat, mieszkania 2. 5361

Nadrabianie pończoch, skarpetek 25 kopie- nek. Nowy-Swiat 27, m. 4, podwórze: 5445

Obiady na świeżem maśle, od 1-ej do 4-ej. Wilcza 21—5. 5465

Obiady zdrowe, przy ruskiej rodzinie. Kru- cza 22, m. 10. 5467

Obiady prywatne. Czysza 6, mieszka- nia 24. 5567

Reszta wysortowanych staników, rękawi- czek, skarpetek, pończoch, niżej kosztu. Marszałkowska 129, oficyna. 5513

Tapicer niemający obecnie zajęcia, poszu- kuje robót w domach prywatnych. Wielka 39, mieszk. 9. 5477

Tanio! elegancko robię, przerabiam suknie, okrycia. Bracka 5—25. „Wanda.” 5510

W sobotę wieczorem, w resursie obywatel- skiej na raucie zgubiono wachlarz z bia-łych piór strusich, oprawny w szylkret. Ła-skawy znalazca raczy odesłać na ulicę Hr. Berga 8, m. 13, za wynagrodzeniem. 559r

„Zacherlin” tepi pluskowy, robactwo domo- we. „Dezynsekcja.” Królewska 39, wprost giełdy. 4824

Zaginęła suka, gordon-ceter, szczenna, wa- biąca się Mucha. Uprasza się o odprowa-dzenie za nagrodą do p. Szuberta, Erywań-ska 16. W przeciwnym razie niewłaściwy posiadacz tejsze będzie sądownie odpowie-dzialny. 5501

Zginął pies duży, dog 26-ty, w łąty. Zna- lazca zechce go odprowadzić na Marszał-kowską 143, za nagrodą, zaś przetrzymujący go zostanie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej. 5488

Zbiera się komplet tańców. Tamże pomie- szczenie dla przyzwoitej kobiety. Hoża 28—18. 587r

Zgubiono 20 lutego zegarek złoty, damski. Znalazcę uprasza się odnieść do mieszkania, od godziny 4 do 7-ej wieczorem. Nowy-Swiat 16, m. 48, za wynagrodzeniem. 5560